Наш ДІМ

2
березень-квітень
2005

Для тих, хто будує або вже має оселю

АВТОРСЬКІ ПРОЕКТИ ОСЕЛЬ

СУЧАСНІ ВІКНА

ТЕПЛИЦЮ – ВЛАСНОРУЧНО

У наступному номері – ОБЛАШТУВАННЯ ОСЕЛЬ, АВТОРСЬКІ ПРОЕКТИ БУДИНКІВ...

Читачі запитують — фахівці відповідають

Цвіль у ванній кімнаті

У нашій ванній кімнаті у районі стелі душової кабіни є постійна проблема – цвіль. Душова кабіна встановлена на північному сході зовнішньої стінки, що утеплена тільки з північного боку. Стеля межує з нежилим горищем. Чи є порада?

Р. Ігнатенко, Київська обл.

Виникнення цвілі у ванній кімнаті пояснюється не тільки відсутністю теплової ізоляції стелі. З великою вірогідністю можна сказати, що причина — недостатнє або неправильне провітрювання ванної кімнати після її використання. Часто цвіль утворюється навіть у добре теплоізольованій ванній кімнаті. Насичене вологою тепле повітря не повинно мати можливості перетворюватись на конденсат, який осідає на стінках і стелі. Таке повітря має виноситись і замінюватись холодним і сухим.Це може відбутись лише тоді, коли, по-можливості, в усій квартирі на 10—15 хв створити протяг.

Підлога на терасі осіла

Ми на терасі нашого будинку п'ять років тому уклали бетонні плити. Тепер ці плити дали осадку приблизно на 5 см. Це нам не подобається. Схиляємося до встановлення плитки. Чи може ми повинні вилити нові бетонні плити? Можливо щось інше? Скажімо, залишити старі плити під новим покриттям? Порадьте, будь ласка.

В. Ніколаєнко, Донецька обл.

Плити осіли, мабуть, тому, що ненадійно була підготовлена основа. Якщо ж Ви тепер бажаєте встановити керамічну плитку, то необхідно видалити плити й залити бетонну підошву. Це досить дорого і потребує значних фізичних затрат. Однак вказана робота не гарантує радості, оскільки різкі коливання температури спричиняють відривання плитки, навіть стійкої до морозу .

Найкращий вихід — укласти нові бетонні плити на старі. Попередньо слід насипати піскову подушку, на яку встановити нові плити.

Сьогодні у продажу є красива брущатка, з якої можна викласти чудовий візерунок. Альтернативою можуть бути і дерев'яні решітчасті щити.

Плитку на лак?

Ми з дітьми плануємо одне із приміщень нашого будинку перепланувати під додаткову ванну кімнату. Однак нижня частина стін цього приміщення покрита лаком, а верхня ще й білою фарбою. Чи можна зверху встановлювати плитку?

О. Тищенко, м. Львів

Однозначно, лак потрібно зняти, щоб клей для плитки мав добре зчеплення з основою. Найкраще це робити дротяною щіткою, що прикріплена до дриля. Однак під час роботи обов'язково треба одіти захисні окуляри. Білу фарбу над лаком можна змити губкою. Нерівності треба знівелювати будівельним розчином. Потім можна клеїти плитку.

Нерівна підлога старої оселі

У моєму старому будинку я б хотів замінити килимкову підлогу на паркетну. Однак я відчуваю вибоїни і нерівності підлоги. Фахівці не радять замінювати килимкову підлогу на паркетну. Що можна порадити?

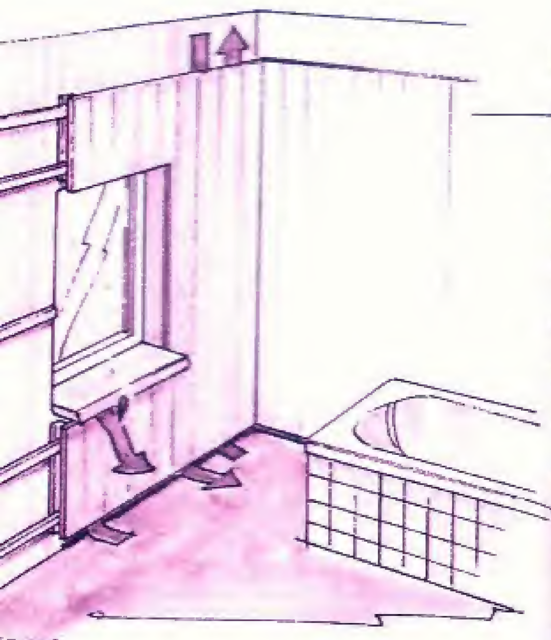
М. Качура, Львівська обл.

Різниця висот підлоги перед укладанням паркету на 1 м довжини її не повинна перевищувати 2 мм. Отже, підлогу Вашої оселі перед укладанням паркету треба вирівняти. Сьогодні у продажу є нові матеріали, а саме шпаклівка, що розтікається по підлозі і сама вирівнює поверхню. Продається ця самовирівнювальна шпаклівка в порошкоподібному вигляді і розводиться водою згідно з інструкцією. Навіть тонкий шар цієї маси рівномірно розтікається по підлозі і після її висихання утворюється добре спланована поверхня. Однак перед початком роботи краще ватерпасом визначити нерівності підлоги і зробити позначки на стіні. Це допоможе точніше визначити необхідну кількість шпаклівки і місце, де її треба більше налити. Можна порекомендувати під час розтікання маси трохи допомогти вирівнюванню широкою гумовою лопаткою. Ця робота має бути якісно виконана, оскільки кожна нерівність підлоги може призвести до коробления паркету.

Ніяких шансів для цвілі

Ми отримали нову квартиру і хотіли б стіни ванної кімнати обшити дерев'ними панелями. Однак, чи доцільно? Чи не буде в примішенні постійного запаху затхлості й не з'явиться цвіль? Як на Вашу думку?

М. Лазарев, м. Харків

Деревина у ванній кімнаті спричинить проблеми лише тоді, коли її неправильно встановити. Обшивати стіни дерев'яними панелями необхідно поверх певної внутрішньої конструкції (див. мал.), щоб повітря без перешкод циркулювало між стіною і панелями. При цьому між панелями і підлогою, а також між панелями і стелею має бути відстань у декілька сантиметрів. Це забезпечить добре висушування дерев'яних панелей і запобігатиме появі затхлого запаху та цвілі. А якщо панелі з обох боків покрити водостійким лакофарбним матеріалом, то це ще додатково захистить деревину. Крім того, профільні дошки панелей розміщають вертикально, щоб вода стікала вниз, а не затримувалась у щілинах. Якщо дотримуватися цих вимог, то ванну кімнату можна обшивати дере'яними панелями.

Стара плитка оживає

Підлога в сінях нашого будинку викладена із гарних і міцних плиток травертину. З часом плитка потемніла і стала непривабливою. Чи є якась можливість її освіжити?

М. Кидисюк, Закарпатська обл.

Брудну й подряпану плитку з натурального каменю можна почистити з допомогою шліфувального пристрою, який використовують для шліфування паркету. Спочатку застосовують корундну стрічку зернистістю 80, а закінчують шліфування стрічкою зернистістю 120. Щоб очищена плитка знову не забруднилась, її покривають спеціальними засобами для догляду за натуральним каменем.

Щебінь замість каменю

Зовнішня стіна нашого будинку біля цоколя постійно покривається вицвітом — і лише там, де укладено великий кругляк (булижник). Чи є якась порада?

Т. Іващук, Львівська обл.

Якщо великі камені прилягають безпосередньо до зовнішньої стіни, то це заважає стіканню дощової води. Крім того, під час дощу утворюються водяні бризки. Ці два фактори призводять до зволоження фасаду, що спричиняє утворення вицвіту. Отже, необхідно видалити кругляк на ширині не менше 60 см і укласти на це місце щебінь. Дощова вода без перешкод проникатиме в землю.

Зміст

Індивідуальний жилий будинок

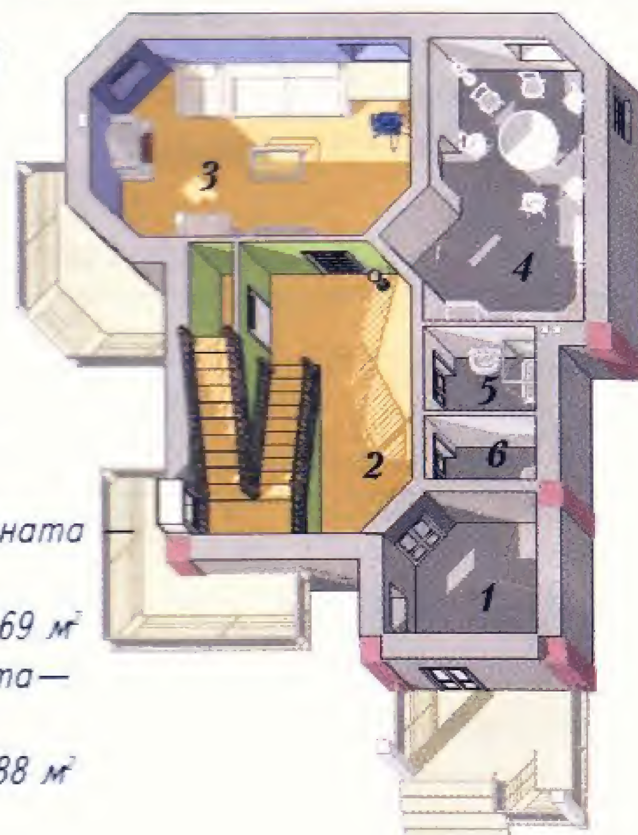
Будинок розрахований на родину з 4 осіб. У проекті застосовано функціональне планування, тому зони денного і нічного перебування розташовані відповідно на 1-му та 2-му поверхах. На першому — передпокій, загальна кімната, кухня та гостьовий санвузол. На другому поверсі — спальня, дві дитячі кімнати, а також сумісний санвузол.

Загальна кімната має прямий хід на терасу та на кухню. Також у ній запроектований камін, що робить перебування тут більш комфортним. Простора кухня створює умови для приготування та прийому їжі без відчуття тісноти. На другий поверх можна потрапити з передпокою по сходах, параметри яких є найзручнішими для людини. З передпокою є також хід до підвального приміщення — котельної та комори.

Будинок орієнтований відносно сторін світу з урахуванням інсоляції. Тому зранку сонце з'являється у спальнях та на кухні, а ввечері — у передпокої. Проект розрахований на обмежений бюджет будівництва, тому приміщення мають мінімальну площу, але водночас проживати тут можна з максимальним комфортом.

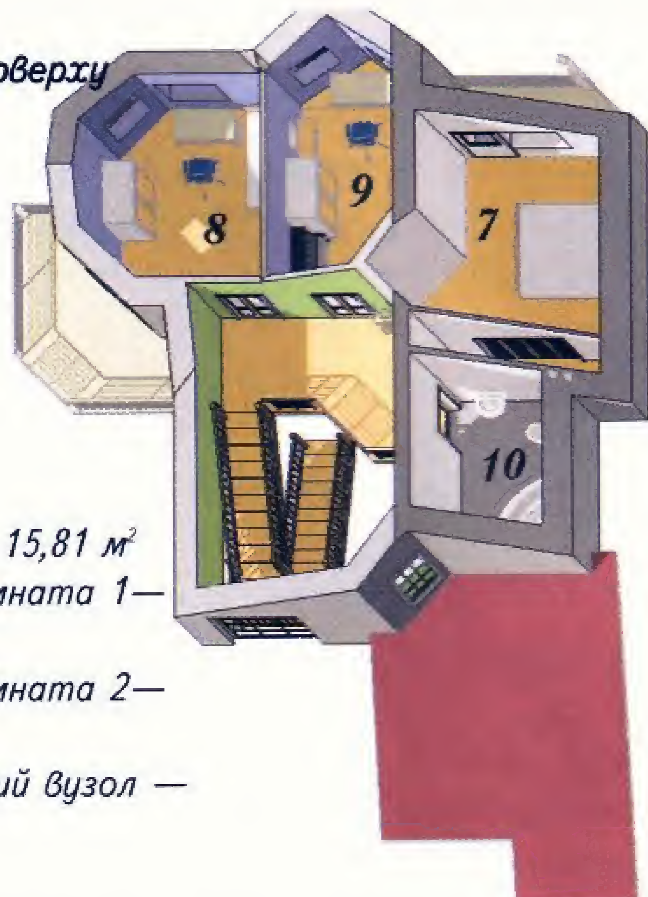
Архітектор ***А. Печений***

План 1-го поверху

1. *Тамбур — 8,42 м²*
2. *Предпокій— 15,6 м²*
3. *Загальна кімната — 24,55 м²*
4. *Кухня — 18, 69 м²*
5. *Ванна кімната— 3,78 м²*
6. *Туалет — 2,88 м²*

План 2-го поверху

7. *Спальня — 15,81 м²*
8. *Дитяча кімната 1— 13,05 м²*
9. *Дитяча кімната 2— 12,52 м²*
10. *Санітарний вузол — 7,05 м²*

План 2-го поверху

1. *Хол — 19 м²*
2. *Балкон-коридор — 14,5 м²*
3. *Спальня — 34 м²*
4. *Ванна — 8,4 м²*
5. *Дитяча—22,8 м²*
6. *Санвузол— 5 м²*
7. *Спальня — 26,3 м²*
8. *Санвузол— 5,1 м²*
9. *Тераса — 4,5 м²*

Будинок-гармонія

Садибний жилий будинок (див. на 1 стор. обкладинки) зведений в історичній частині Києва — на Печерську, в секторі малоповерхової житлової забудови по вул. Редутній. Раніше там був оборонний, так званий "Петрівський вал". Тому місцезнаходження ділянки значно продиктувало архітектуру будівлі, в якій авторам хотілося відобразити змінну архітектуру як безперервний потік часу.

Силует особняка з масивними стінами, абрисом стилізованої башти і схилів даху відкривається нам з багатьох ракурсів. Цільний об'єм будівлі наводить на думку про зміну часів, поєднуючи в собі простоту і зручності сучасного котеджу і тієї епохи, коли будинок повинен був виконувати роль фортеці. Втім, оскільки будова сучасна, то вона має великі "вітринні" вікна, просторі балкони і тераси, що немов вростають у навколишній ландшафт.

Облицювальний камінь з грубою, "зритою часом" поверхнею, контрфорси та пілястри створюють ефектну гру світлотіні і нагадують нам стиль петрівської архітектури. Цокольний поверх є "найважчим". Він виконаний з каменю і плавно переходить в перший, легший за колоритом та характером оформлення. Особливо це проглядається в башті з вузькими стилізованими вікнами-бійницями, що завершується легким сучасним атріумом. Злиття стилів і плавне перетікання від історизму й "замковості" до сучасності та модерну виражені не тільки у фасадах, а й в інтер'єрі.

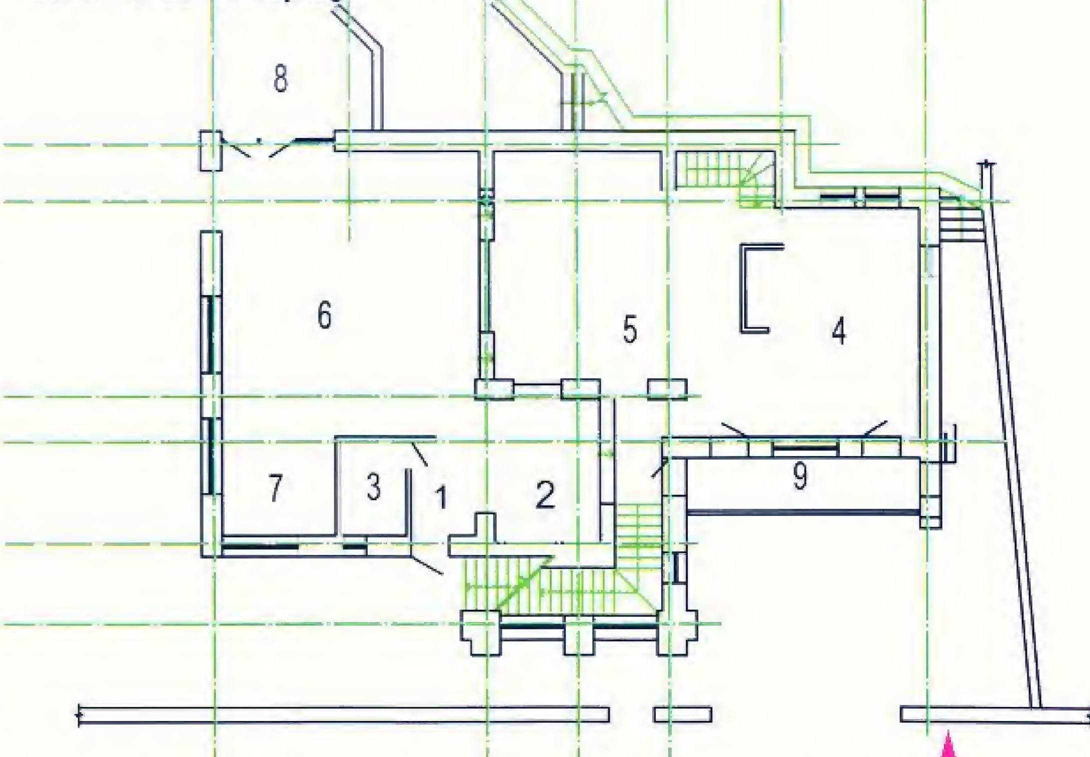
Приміщення цокольного поверху, у тому числі більярдна, першого поверху — кухня та кабінет, виконані у стилі XVIII сторіччя, їдальня обставлена в стилі класицизму. Підіймаючись на верхні поверхи, ми можемо спостерігати плинність часу і зміну моди. Так, перед нами відкривається модерн і, нарешті, в деяких спальнях та в інтер'єрі мансарди бачимо простоту і мінімалізм сучасності. Усі ці стилі плавно перетікають один в одний, породжуючи незвичайне відчуття тієї глибини і загадковості, що так властиві плинному часу.

На довершення — на парапеті будівлі спостерігаємо скульптуру Родена "Мислитель", який задумливо дивиться вниз, розмірковуючи про щось велике, і дивується з того, яке метушливе, швидкоплинне та коротке наше життя.

Загальна площа будинку — 579,4 м².

В.Міщенко, К.Жихарєва,
архітектори

План 1-го поверху

1. *Тамбур — 4,3 м²*
2. *Предпокій — 11,3 м²*
3. *Санвузол — 4,4 м²*
4. *Кухня — 30 м²*
5. *Їдальня — 35 м²*
6. *Вітальня — 48 м²*
7. *Кабінет — 9,3 м²*
8. *Тераса*
9. *Балкон — 8,6 м²*

План мансардного поверху

1. *Коридор — 2,5 м²*
2. *Кімната дозвілля, бібліотека — 49 м²*
3. *Кабінет — 18,4 м²*
4. *Санвузол — 3 м²*
5. *Спальня — 35 м²*
6. *Ванна — 6,7 м²*
7. *Тераса — 37,7 м²*

Альтанки: трішечки ностальгії

Альтанки-бельведери — саме слово сповнене чарівності давнини — являють собою відкриті споруди із стояків і балок. Зазвичай вони п'яти-,шести- чи восьмигранної форми, увінчані гострокінцевим дахом.

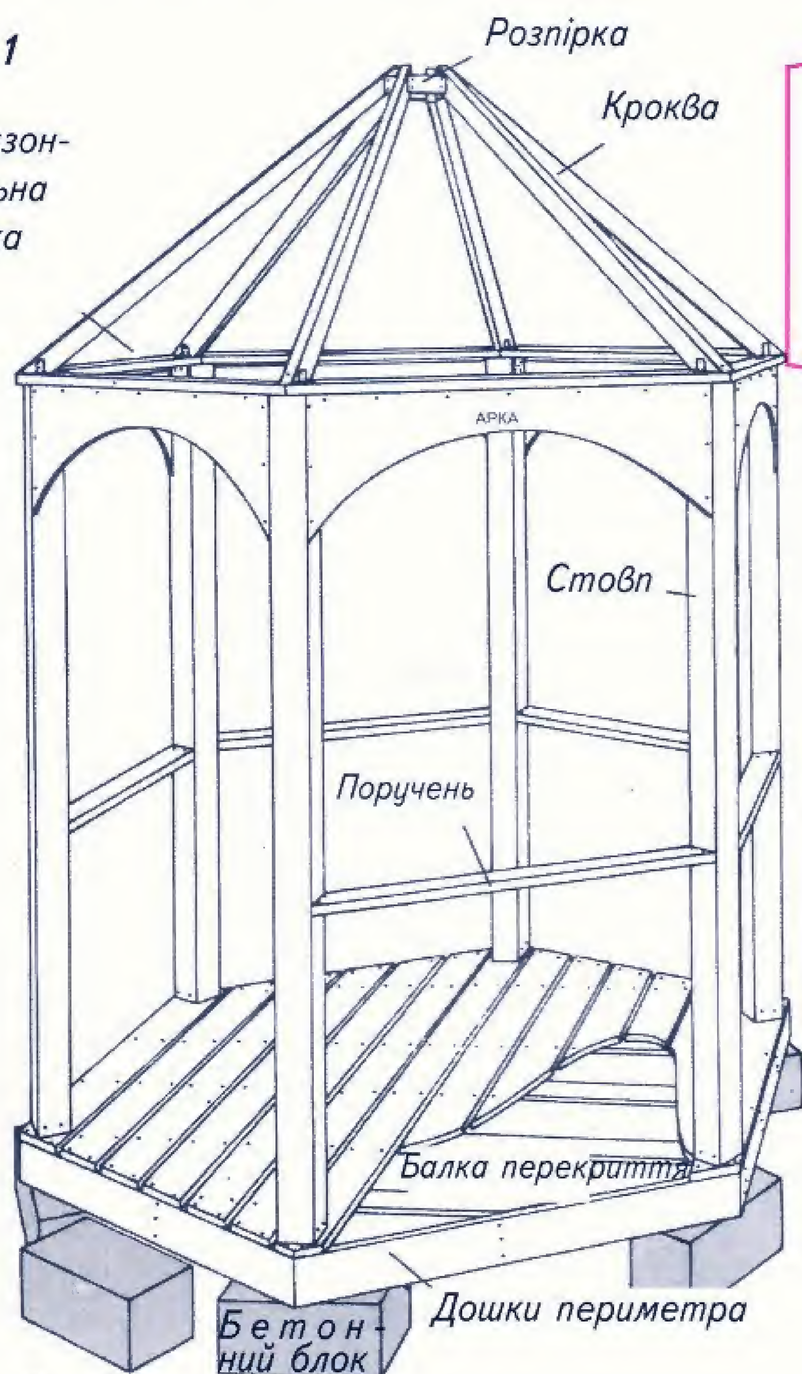

Рис.1

Альтанка залишається значно поширеною садовою будівлею. У ній поєднуються чарівність 19 ст. і простота традиційних конструкцій із стояків і балок. Споруду можна залишити відкритою чи покрити декоративною обшивкою, її можна всіляко прикрасити, як того забажає хазяїн.

Альтанка, що зображена на рис. 1, являє собою встановлену на бетонні блоки шестикутну дерев'яну платформу, завдяки чому відпадає необхідність виготовлення бетонної плити чи встановлення стовпів по вершинах правильного шестикутника. Якщо ґрунт нерівний, блоки можна заглибити в землю, вирівнявши опорну поверхню. На платформі достатньої міцності закріплені шість опорних стояків і конструкція із балок і кроков, які утворюють дах. Для укріплення споруди по всьому периметру, за виключенням вхідного простору, перед яким як приступку можна укласти бетонний блок, установіть бильця.

Для визначення довжини сторін платформи виміряйте радіус кола, що його займатиме платформа. Сторони шестикутника, вписаного в окружність цього кола, дорівнюватимуть його радіусу. У зображеній альтанці похил схилу даху дорівнює 37 град. Для визначення відстані від основи даху до її вершини помножте радіус основи на 1,25. Для даху з іншим похилом схилу вам доведеться визначити відстань і кути за кресленням у масштабі.

Наріжте балки й дошки периметра альтанки відповідної довжини і скосіть їхні кінці на кут 60 град. Кінці розпірок (дощок, що відокремлюють крокви) скосіть під таким самим кутом (див. пункт 4). Користуючись шаблоном, розмітьте кути скосів кінців кроков. Для монтажу даху може знадобитися спорудження спеціальної опорної площадки для набивання цвяхів. Для установлення даху на своє місце можуть знадобитися підмостя.

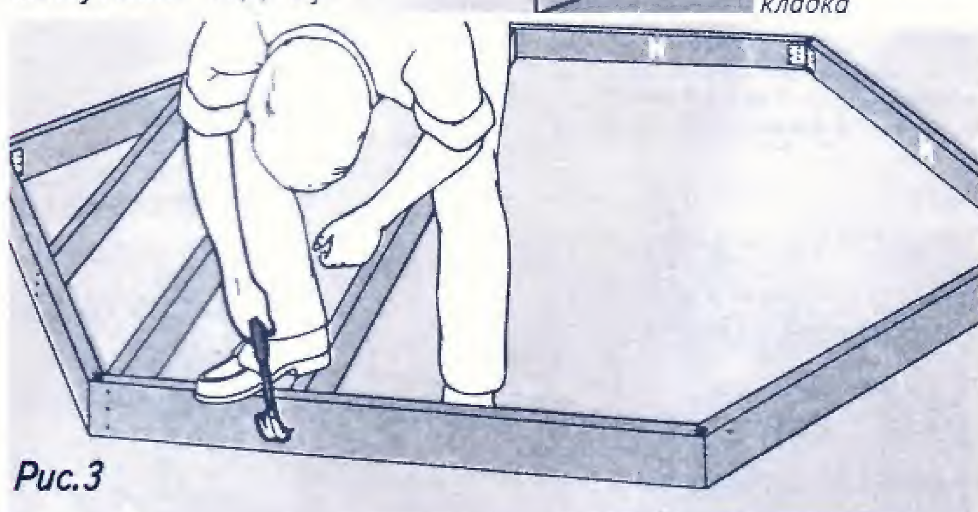
Опис альтанки з шестикутною основою. Опорами для цієї споруди слугують шість стовпів перерізом 75х75 мм, закріплених цвяхами на дерев'яній основі. Основа, що спирається на бетонні блоки, складається з розміщених по периметру дощок, балок перекриття і дощок для підлоги. Усі елементи зроблені з бруса перерізом 150х38 мм. Поперечну стійкість конструкції забезпечують шість горизонтальних балок (поперечин), п'ять поручнів і шість арок з фанери. Крокви даху перерізом 125х50 мм біля основи закріплені цвяхами на горизонтальних балках, а їхні вершини зафіксовані розпірками перерізом 100х50 мм.

1. **Підготовка основи**. Скосіть циркулярною пилкою обидва кінці шести відрізків бруса перерізом 150х38 мм під кутом 60 град. Добре промастіть кінці бруса столярним клеєм для зовнішнього застосування і складіть основу. У місцях з'єднань вбийте молотком по два рифлені кріпильні стрижні, а внутрішні поверхні стиків укріпіть металевими накладками довжиною 75 мм, зігнутими під ку-

Рис.2

Кріпильний стрижень

Металева накладка

Рис.3

том стиків (*рис.2*). У такий самий спосіб зберіть горизонтальні балки для даху альтанки, а потім поріжте п'ять поручнів з дощок перерізом 75x38 мм.

2. **Установлення балок перекриття підлоги**. До основи альтанки прибийте цвяхами балки перерізом 150x38 мм з інтервалами 400 мм між осями (*рис. 3*). Де необхідно, зробіть скіс балок на кут, що відповідає куту скосу дощок периметра основи. Укладіть мостини помосту під прямим кутом до балок перекриття і підрівняйте їх циркулярною пилкою. На землі чи на шарі гравію як на опорі для основи альтанки розмістіть шість бетонних блоків. За водяним рівнем вирівняйте висоту блоків і укладіть підготовлену основу на блоки.

3. **Установлення стовпів**. Підготуйте стовпи перерізом 75x75 мм необхідної висоти і прибийте перший стовп до основи чотирма цвяхами довжиною 75 мм (*рис.4*). По виску установіть і укріпіть розкосами перший стовп, а потім установіть і

Рис.4

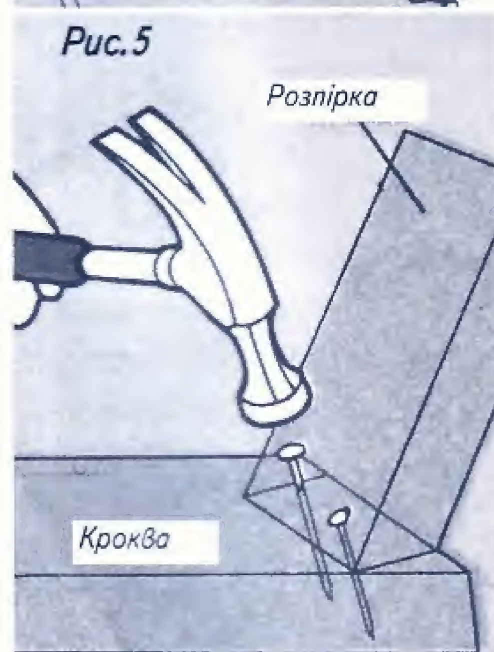

Рис.5

закріпіть решту, укріплюючи суміжні стовпи тимчасовими пов'язями жорсткості.

4. **Підготовка кроків і розпорок.** Зробіть розмітку кінців шести кроків перерізом 125x50 мм для установлення на даху з похилом 37 град. Наріжте їх довжиною, що дорівнює відстані від основи даху до його верхівки, віднявши 250 мм. Зробіть скіс кінців шести дощок розпорок перерізом 100x50 мм під кутом, що дорівнює скосу кінців дощок периметра, обрізаючи їх так, щоби довжина сторін дорівнювала 160 мм. Прибийте до верхньої частини кожної крокви по одній розпірці (*рис. 5*).

5. **Монтаж каркаса даху** (*рис. 6*). П'яту першої крокви помістіть у місце з'єднання горизонтальних балок основи даху, прибийте на місці цвяхами довжиною 75 мм і закріпіть кутовими кронштейнами довжиною 50 мм. Другу крокву разом з прибитою

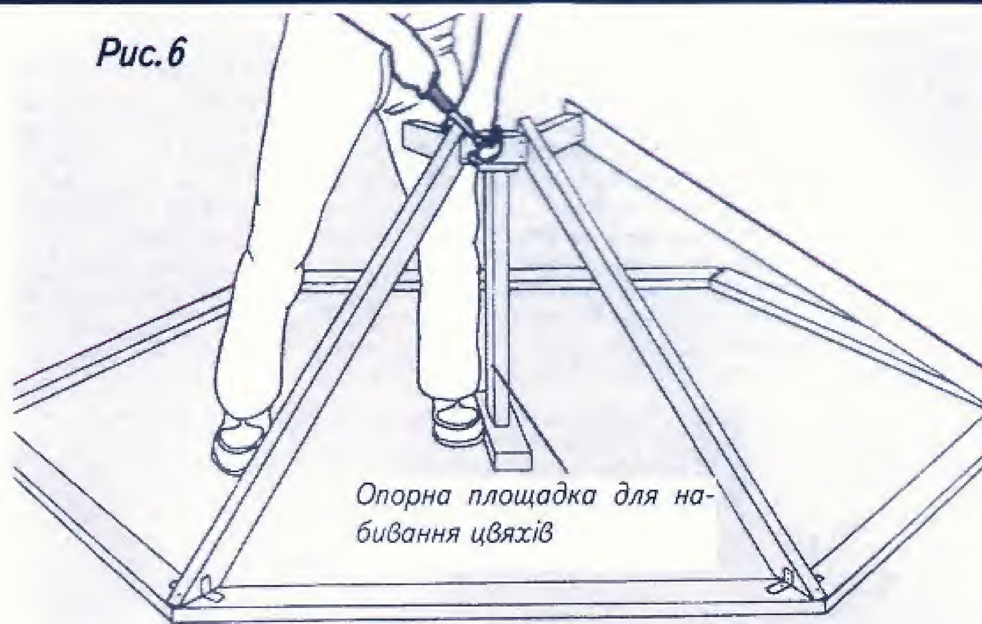

Рис.6

до неї розпіркою установіть на основі даху. Вільний кінець розпірки першої крокви закріпіть на вільній

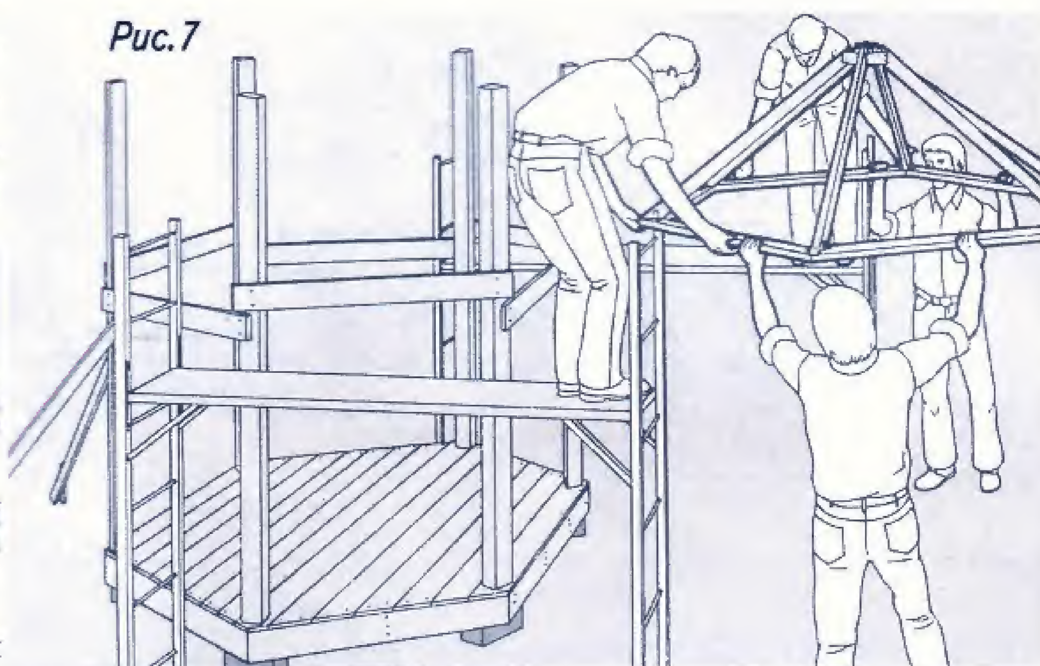

Рис.7

грані другої крокви. Щоби полегшити процедуру забивання цвяхів, підставте під розпірки опорну площадку. У такий самий спосіб установіть решту кроків і розпорок.

6. **Установлення даху** (*рис. 7*). Для виконання роботи потрібними будуть три помічники, два з яких мають подавати вам дах, а третій повинен стояти біля других підмосток, установлених по другий бік альтанки. Обережно установіть дах за своїм

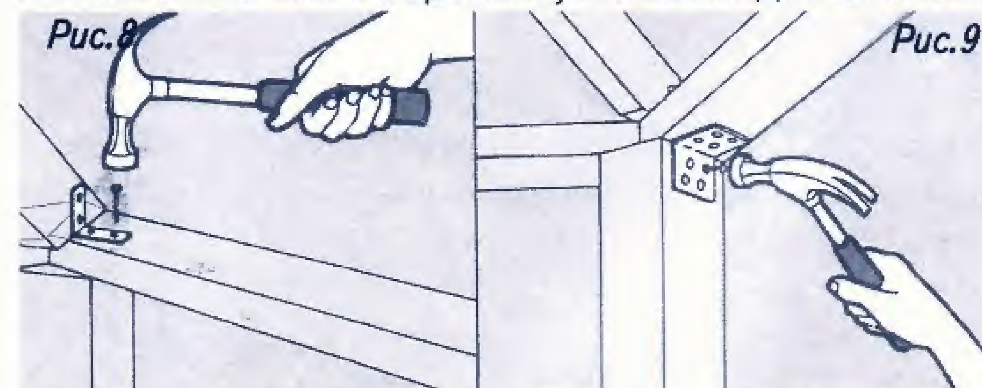

Рис.8 Рис.9

місцем, сполучаючи зовнішні ребра балок з кутами стовпів.

7. **Закріплення даху.** Дротяними цвяхами довжиною 75 мм закріпіть кінці всіх балок на верхніх гранях стовпів (*рис.8*). Потім на обидва боки кожного стовпа дротяними цвяхами довжиною 25 мм набийте металеві кутики (*рис.9*).

Кутовими кронштейнами закріпіть на стовпах бильця. До нижніх граней горизонтальних балок прибийте дерев'яні рейки чи пробки й установіть арки з фанери чи деревостружкових плит зі скосом 60 град., розмістивши їх поміж стовпами.

Рис.1

Рис.2

Будинок з вдалими пропорціями

Розглянемо реальний проект (виконаний К. Савельєвою під керівництвом: від проектної організації — Л.М.Кусай, від КНУБА — С.В.Сьомкою), який можна розмістити як на рівнинній ділянці, так і на ділянці з невеликим перепадом рельєфу. Будинок являє собою (рис. 1, 2) двоповерховий об'єм з розмірами у плані в осях 13230х10900 з мансардним поверхом і просторим підвалом. Зовнішні несучі конструкції — газосилікатні блоки з послідовним утепленням і штукатуркою. Покрівля похила, чотирискатна — бітумна черепиця або металочерепиця — .

У підвалі розміщені господарсько-побутові приміщення: гараж на два авто, котельна, хол і блок сауни, що включає парильню, роздягальню, душову із санвузлом і кімнату для відпочинку. З котельні є безпосередній вихід на подвір'я. Висота приміщень 2,7 м (рис. 3).

Раціонально взаємопов'язані між собою приміщення денного перебування (перший поверх): гостьова кімната, вітальня з каміном, кухня-їдальня, а також тамбур, хол і гостьовий санвузол з усіма зручностями. З вітальні (загальної кімнати) передбачено вихід на веранду, а через неї — у садок (рис.4). Висота приміщень першого поверху — 2,7 м.

На другому поверсі вдало закомпоновані три спальні кімнати, найбільша з яких має індивідуальний суміщений санвузол і гардеробну кімнату (рис.5).

Просторі тримаршові сходи проходять по вертикалі через весь будинок від підвалу до мансардного поверху. Вони можуть бути виконані як з деревини так і з металу. Покрівля будинку досить похила і це дає можливість запроектувати просторий мансардний поверх (рис.6) з холом, кімнатою для відпочинку (більярдною) та балконом-терасою.

Будинок найкраще розміщувати на вільній від забудови ділянці. В'їзд на ділянку пропонується з боку головної вулиці. Ширина проїзду — 3 м. Покриття проїздів і доріжок виконується з тротуарної плитки.

Вертикальне планування ділянки розроблено залежно від характеру прилеглої території з урахуванням організації нормального водовідведення, максимального збереження існуючого цікавого рельєфу. Атмосферні води відводяться по спланованій поверхні в лотки прилеглих проїздів, потім — у каналізацію.

Основні показники забудови, м2:
площа ділянки — від 500,0;
площа забудови — 120,0 ;
загальна площа будинку — 420;
площа під доріжками і проїздами — 60,0;
площа озеленення — 340,0.

Основні техніко-економічні показники будинку

Фундамент — збірні залізобетонні фундаментні плити. Стіни будинку — газосилікатні блоки товщиною 300 мм з подальшим утепленням і оздобленням. Перегородки — пустотна цегла — 120 мм. Мансарда — дерев'яний каркас з утепленням, обшивка плитками "Knauf". Вентиляційні та димові труби виготовлено з вогнетривкої цегли. Перекриття між всіма поверхами — збірні

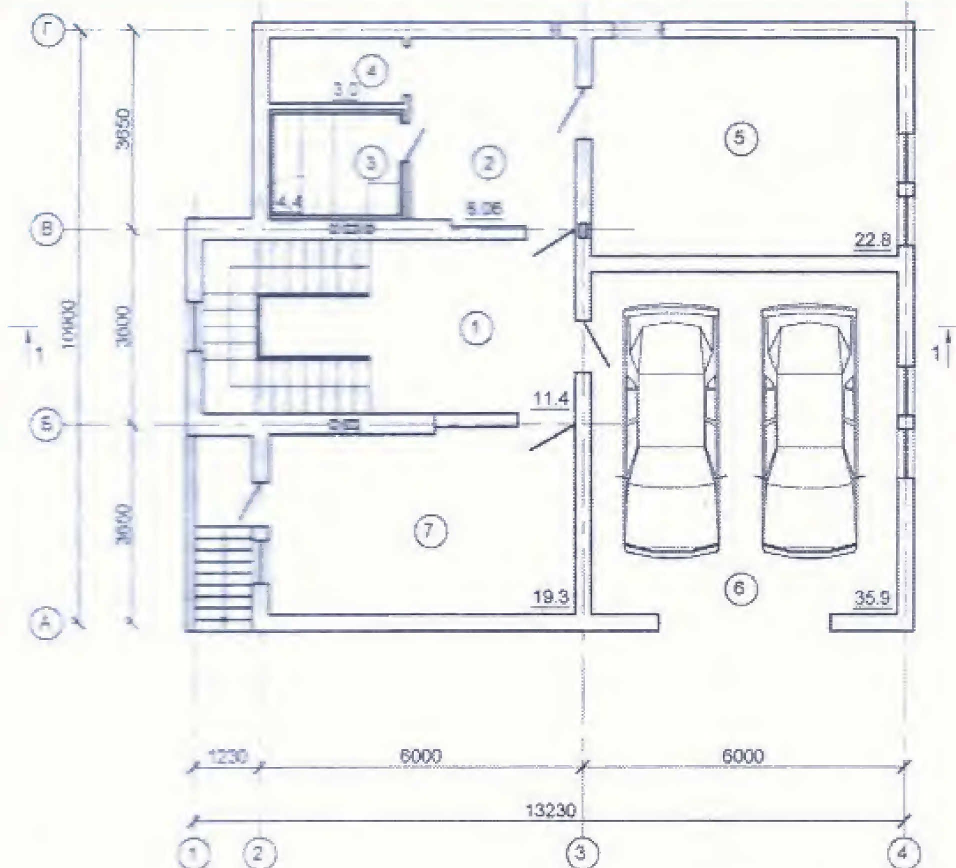

Рис.3. *План підвального поверху(м²): 1 — хол (11,4); 2 — роздягальня (8,06) ;3 — парильня (4,4); 4 — душова із санвузлом(3,0); 5 — кімната для відпочинку (22,8); 6 — гараж (35,9); 7— котельна (19,3) .*

Рис.5. *План другого поверху(м²): 1 — спальня (18,8); 2 — спальня (31,9); 3 — спальня (27,4); 4 — хол (11,4); 5 — санвузол при кімнаті (7,9); 6 — санвузол загальний сумісний (10,4).*

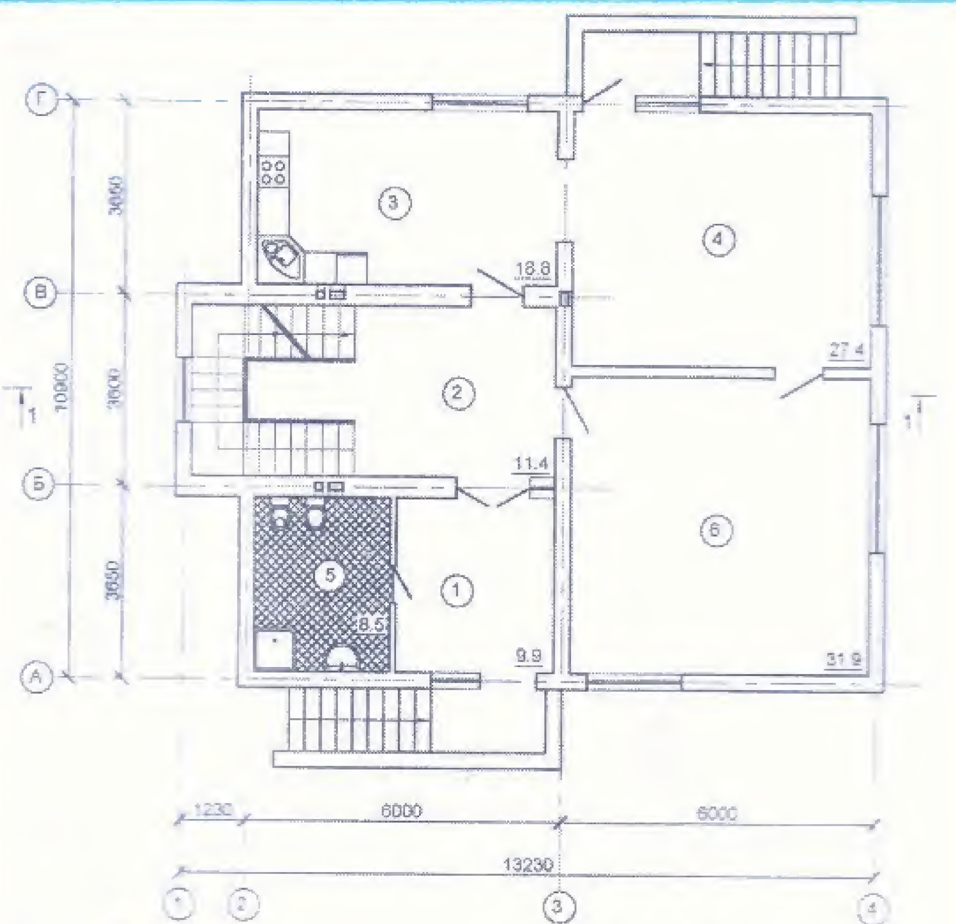

Рис.4. *План першого поверху(м²): 1 — тамбур (9,9); 2 — хол (11,4); 3 — кухня-їдальня (18,8); 4 — вітальня (27,4); 5 — санвузол для гостей (8,5); 6 — гостьова (31,9).*

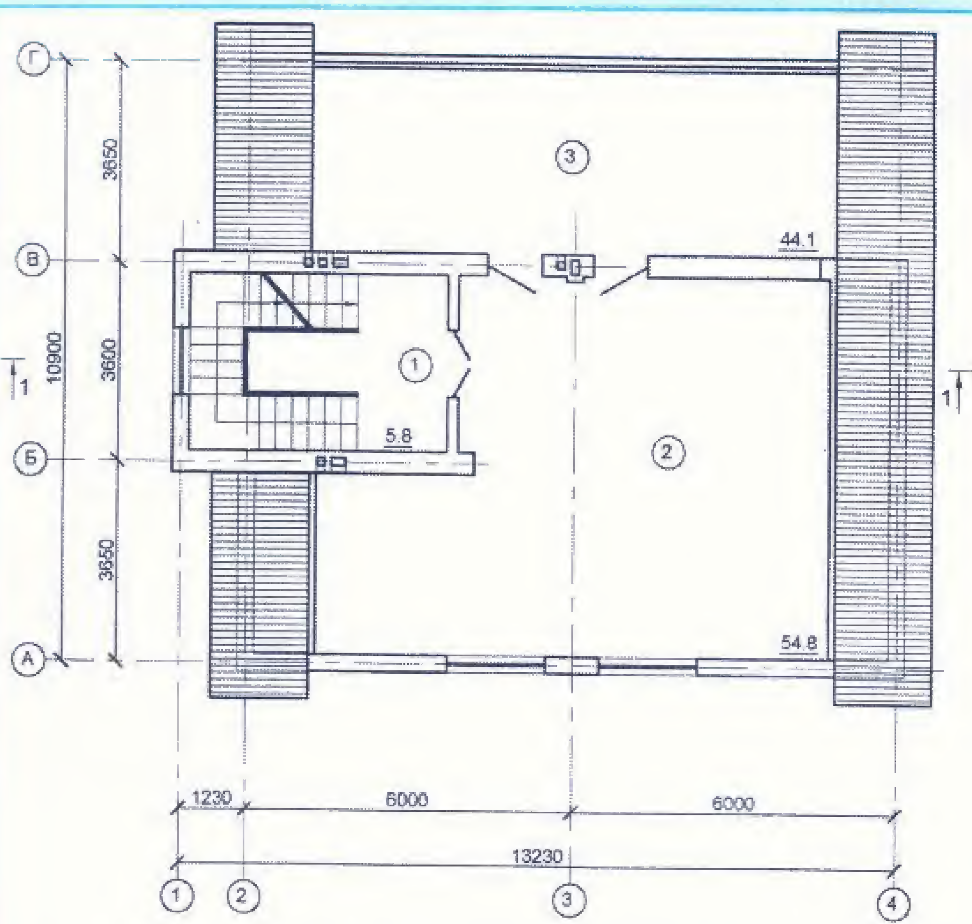

Рис.6. *План мансардного поверху (м²): 1 — хол (5,8); 2 — кімната для відпочинку, більярдна (54,8); 3 — балкон-тераса (44,1).*

залізобетонні багатопустотні панелі товщиною 220 мм (шириною переважно 1,5 м). Перемички — збірні залізобетонні, дах — кроквяний, похилий.

Досить цікавим є вирішення дерев'яних сходів, які, завдяки розкритому характеру в плані трьох маршів, створюють враження "перетікаючого" простору з поверху на поверх. Вони є вертикальною комунікацією, яка об'єднує весь будинок в єдиний композиційний вузол.

Вікна та двері — індивідуальні металопластикові, підлоги — штучні або мозаїчний паркет, керамічна плитка, утеплювач —(на вибір) пінополістирол, мінеральна вата "Parok". Оздоблення зовнішнє: стіни і деталі стін — штукатурка "Авангард" (колір відповідно до фасадів), цоколь — керамічна плитка. Оздоблення внутрішнє: штукатурка, наклеювання шпалер, облицювання глазурованою плиткою, фарбування акриловою фарбою.

С. В. Сьомка, *канд. архітектури*

Сучасні вікна для сучасної оселі

З часів перших забудов вікнам завжди приділяли велику увагу, тому що їх значення в архітектурному оформленні будівлі важко переоцінити.

Різноманітні стильові рішення, традиції народів і кліматичні умови місцевості накладали свій відбиток на форму, розміри і конструктивні особливсcті вікон, залишаючи незмінним їх функціональне призначення. За декілька тисячоліть конструкції вікон, які були розроблені в античні часи, не зазнали великих змін. Вікна будівель Древнього Риму та Помпеї дуже схожі на сучасні. У всі часи з допомогою вікон людство прагнуло забезпечити освітлення та вентиляцію приміщень і мати постійний зв'язок з навколишнім середовищем.

Вікна відіграють значну роль в інтер'єрі квартири та будівлі в цілому. Гарні вікна роблять будівлю привабливою, і навпаки. Крім інтер'єру вікна забезпечують у помешканні певний мікроклімат, температурний, вологообмінний і повітрообмінний режими, пропускають світло необхідного спектрального складу та зменшують проникнення шуму з вулиці.

На кожному етапі розвитку людства технічний прогрес вносив деякі корективи в конструкцію та технологічний процес виготовлення вікон.

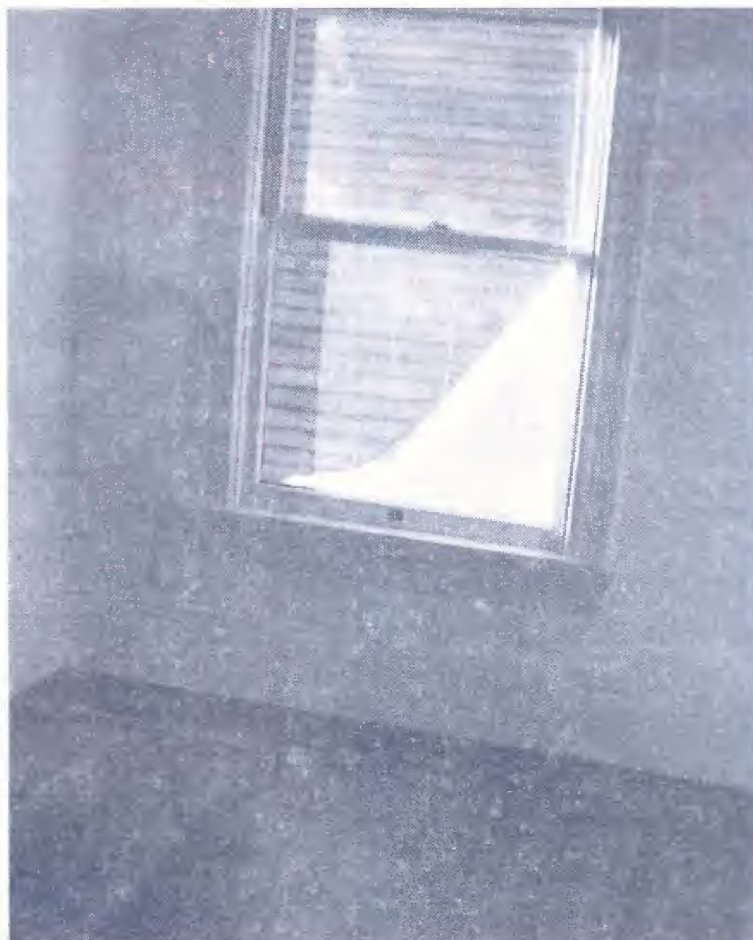
Люди старшого покоління пам'ятають, що раніше в більшості сільських будівель вікна мали раму зі вставним склом. На зиму вставляли другу засклену раму. На випадок сильних морозів використовували дерев'яні віконниці (внутрішні та зовнішні). Крім утеплення вікон внутрішні дерев'яні віконниці ще відігравали роль "захисника" від злодіїв і непрошених гостей. Навесні раму, котра мала функцію допоміжного утеплення, знімали. У 60-х роках минулого століття з'явилися подвійні рами, які краще зберігали тепло й захищали від шуму й пилу.

Багато століть, незалежно від кліматичних умов і призначення будівель, вікна традиційно виготовляли з різних деревних порід і звичайного скла. І сьогодні більшість наших співвітчизників мешкають у будинках з дерев'яними вікнами.

Головний недолік традиційних столярних виробів — це порушення технологічного процесу сушіння, неякісна обробка та оброблення деревини. Такі вікна з часом короблятьcя і деформуються, стають джерелом протягів, місцем проникнення в помешкання пилу й шуму. На цей недолік страждає більшість вікон наших багатоповерхових і індивідуальних будівель.

Для виготовлення дерев'яних віконних рам використовують сосну, дуб, бук, горіх. Індонезія постачає червоне дерево — найкращий матеріал для рам, оскільки воно добре обробляється, дозволяє точно підганяти деталі і практично майже не дає усадки.

Виготовлення вікон та їх монтаж у віконні прорізи потребують солідних столярних навичок і тому в більшості випадків робота виконується фахівцями цієї справи. Для того щоб у процесі експлуатації вікон менше виникало проблем, варто проконтролювати роботу, звернувши увагу на деякі моменти в конструкції і виконанні технології монтажу вікон.

Деревина, з якої виготовлені віконні блоки й рами, не повинна мати сучків, тріщин і смоляних напливів. Поверхні рам щільно прилягають до віконних блоків, але разом з тим легко, без зусиль відкриваються і стопоряться замками. Перед монтажними роботами чи перед фарбуванням деревину просочують антисептиком від вологи, жучків-точильників і впливу сонячних променів. Скло не повинно мати точечні та інші дефекти, не повинно бути перекаленим (перекалене скло має райдужні розводи).

У дерев'яних віконних рамах нового покоління встановлюють прогумоване ущільнення між склом і рамою та між рамою і віконним блоком. Слід звернути увагу на їх щільне прилягання.

Перед монтажем поверхні віконних блоків, які прилягають до кам'яних і цегляних стін після обробки антисептиком оббивають по периметру пергаміном чи руберойдом.

Підготовлений віконний блок вставляють у проріз і вивіряють по горизонталі й вертикалі рівнем і виском, фіксуючи коробку в кутах просвіту дерев'яними клинами. Осі блоків і віконних прорізів мають збігатися. Перевіряючи збіг осей, треба добиватися, щоб шнур виска пройшов через позначку осі просвіту, зроблену у стіні, й точку перетину діагоналей коробки. Перекоси коробки усу-

вають з допомогою клинів. Нагадаємо, що навіть незначне викривлення коробки ускладнює відкривання стулок і кватирки вікна. Кожного разу при розклинюванні блока треба перевіряти, чи добре відчиняються стулки, кватирки (фрамуги).

Раніше віконні коробки блоків кріпили до кам'яних (цегляних) стін з допомогою шурупів або стальних йоржів, які закручували або забивали у дерев'яні антисептовані закладені у стіні пробки. До дерев'яних стін коробки кріпили цвяхами. Кожен вертикальний брусок коробки кріпили до стіни не менш як у двох місцях, відстань між якими мала становити не більш як 1 м. Зазори між коробкою та зовнішньою стіною законопачували на 3/4 глибини, а з внутрішнього боку — на 1/4 глибини клоччям, змоченим у гіпсовому розчині.

Із зовнішнього боку вустя зазорів замазують мастикою-герметиком, а потім покривають цементним розчином. Збоку приміщення зазор між коробкою і стіною закривають штукатуркою або дерев'яними наличниками.

Сучасні будівельні матеріали значно спростили монтаж віконних блоків. Замість оббивки віконних блоків руберойдом і законопачення зазорів між коробкою і стіною клоччям використовують монтажну пінку, яка не тільки ліквідує зазори, а й надійно утримує віконний блок. Монтажна пінка являє собою поліуретанову піну із закритими порами, що затвердіває до напівеластичного стану під впливом вологості повітря. Її використовують для ущільнення швів і зазорів. Пінка має добру адгезію до дерева, бетону, каменю, металу, пластику та інших матеріалів. Поверхні можуть бути вологими, але не покритими льодом чи інеєм. Через добу напливи затверділої пінки зрізують ножем.

Із зовнішнього боку до коробки віконного блока кріплять злив з оцинкованої сталі. Верхній край злива заводять у паз у нижній частині віконної коробки. Краї злива загинають вгору і закріплюють до стіни. Щілини у місцях кріплення зливу замазують герметиком.

У нижній частині просвіту з боку приміщення встановлюють підвіконну дошку, яка може бути виготовлена з деревини, бетону, мармуру або з пластику. Дошку заводять у пази стіни з боків віконного прорізу.

Після встановлення віконних блоків до стулок збоку приміщення кріплять ручки, защіпки, заскочки, стяжки та закрутки.

Дощ у вікна — найкраща перевірка якості конструкції та монтажу віконних блоків. Виконана робота не приймається і не підлягає оплаті, якщо вода з вікон потрапляє під злив, стікаючи по стіні, або у приміщення, на підвіконну дошку. У разі відсутності дощу його можна замінити струменем води із шланга, який протягом 5—10 хвилин направляють на вікно через розбризкувач. Решта показників прийомки — згідно з технологією монтажу віконних блоків. Порушення технології монтажу веде до зниження розцінки, а якщо є порушення, які неможливо виправити,то така робота вважається не виконаною і не підлягає оплаті. Виконуючий роботу чи фірма може виправити помилку за власний рахунок, але загальна розцінка може бути знижена, якщо порушені строки виконання роботи, які зазначені в договорі. Виконання робіт з порушенням договірних строків може бути тільки за згоди замовника.

У 80-х роках XX століття увійшли в моду алюмінієві рами. На бажання замовника метал покривають міцною плівкою, яка імітує дерево, чи фарбують під вакуумом з гарантією на стійкість покриття до 15 років.

На жаль, теплопровідність і звукоізоляційні властивості металу значно поступаються деревині. Використання пластикових чи дерев'яних вставок покращує теплопровідні та звукоізоляційні показники алюмінієвих віконних блоків, але все ж таки в жилих будівлях вони більше підходять для засклення лоджій чи балконів.

На Заході найбільш популярні міцні та екологічно чисті пластикові віконні блоки. З перших років незалежності нашої держави пластик стрімко вірвався в наше життя. Пластикові іграшки, посуд, меблі, знаряддя праці, обладнання авто й різних приладів дуже швидко стали для нас побутовими речами, але до пластикових вікон люди спочатку ставилися з деякою недовірою. Це пояснюється недовірою до міцності й екологічної чистоти пластика. Масові поїздки наших громадян-заробітчан і туристів в європейські країни буквально за два роки різко змінили наші погляди.

На зміну звичайному віконному склу прийшли склопакети, які можуть мати два або три скла. Інколи склопакет називають вакуумним, що не відповідає дійсності. Якби між склом пакета зробити повний вакуум, то атмосферний тиск тут же розчавив би його. Тому в герметичному просторі між склом знаходиться розріджене повітря або інертний газ типу аргону, який має кращі тепло- та звукоізоляційні властивості, аніж звичайне повітря.

Герметичні склопакети вставляють у пластикові, металопластикові, алюмінієві й сучасні дерев'яні рами. Спеціальна металева рамка по периметру скла заповнюється силікагелем, який поглинає вологу між склом.

Останнім часом значно підвищуються вимоги до віконного скла по міцності, полірованості, пропускних здатностях, спектральному діапазону випромінювання, теплопровідності та звукопоглинанню. Це спонукало виробників розробити й наповнити ринок різними видами скла: куленепробивне, дзеркальне, армоване, ламіноване, декоративне, тоноване тощо.

Слід зазначити, що тоноване скло, яке користується у нас великим попитом, має суттєві недоліки і тому Захід у своїх жилих помешканнях уже давно від нього відмовився. Воно сприяє сильному нагріванню віконних панелей при інтенсивному сонячному випромінюванні, що, своєю чергою, спричинює розширення елементів конструкції і деформації віконного блока. Крім того, тоноване скло пропускає спектр променів, які суттєво відрізняються від природних, що пагубно впливає на самопочуття людей. Любителям моди слід ураховувати, що будь-яка спеціальна обробка (тонування, ламінування тощо) ще й знижує коефіцієнт світлопропускання скла. Роблячи свій вибір, варто замислитися над можливими наслідками моди.

Нерідко доводиться чути про екологічну недоцільність використання пластика у віконних блоках. Дійсно, при його виробництві використовуються важкі метали як каталізатори, але сучасна технологія повністю виключає виділення токсичних речовин готовими пластиками. Тому пластик став найпоширенішим будівельним матеріалом в європейських державах. Металопластикові вікна використовуються в Європі понад 35 років, що для нашого стрімкого життя — доволі тривалий термін.

Для наших кліматичних умов, враховуючи великі перепади температур, більш прийнятні металопластикові віконні блоки.

Докладніше про металопластикові віконні блоки і порядок їх прийомки замовником я попросив розповісти **Михайла В'ячеславовича Герасимова** — заступника директора ООО "Аспект".

— Михайло В'ячеславовичу, які переваги й недоліки мають металопластикові віконні блоки?

— Для виготовлення металопластикових вікон використовують профілі ПВХ (полівінілхлориду), які отримують шляхом термічного спікання гранул полівінілхлориду в пресформах на спеціальних верстатах (термопласт-автоматах).

Полівінілхлорид значно перевершує деревину. Його головна перевага — можливість вписуватися в дизайн будь-якої квартири, офісу та інших будов. Пластик дозволяє найбільш точно (до десятих часток міліметра) підганяти деталі. Технологія виготовлення профілів ПВХ дозволяє отримати будь-яку форму вікна і дверей, задовольняючи дизайнерський задум на будь-який смак. Тому не випадково при реконструкції старовинних храмів із заокругленими вікнами у більшості випадків використовують пластик. Його не треба фарбувати і він не потребує спеціального догляду, зберігаючи ошатний вигляд протягом усього терміну експлуатації. Порожнини внутрішньопрофільних камер рам у поєднанні з герметичними склопакетами дозволяють отримати досить високі показники з теплозахисту, звукоізоляції і герметизації. Завдяки повітряним порожнинам пластикові рами значно легші за звичайні. Високоякісний пластик стійкий до дії кислот, лугу та атмосферного впливу. Він не боїться морозу, вологи, кислотних дощів і не коробиться від сонячних променів. Тому не випадково фірми-виробники металопластикових вікон дають гарантію на 5—7 років.

Пластик належить до вогнестійких і не підтримуючих горіння матеріалів. Протягом 30 хвилин він витримує температуру 150 °С без тріщин, напливів і лущення, а при 80 °С — цілих 3 години. При горінні ПХВ виділяє чадного газу не на багато більше за деревину, покриту нітролаками чи масляною фарбою. Завдяки високій герметизації вікон відомо чимало випадків затухання пожежі через нестачу кисню для підтримання вогню.

Багато суперечок виникає біля екологічності ПХВ. У ПХВ для віконних рам використовують спеціальні добавки, які роблять цей матеріал екологічно чистим. Це підтверджується гігієнічними сертифікатами. Твердження, що пластикові системи виділяють токсичні речовини, не має підстави. У Німеччині ПХВ-вікна рекомендуються для дитячих і медичних установ.

Завдяки сучасній фурнітурі, вікна легко відкриваються і закриваються. Віконна фурнітура дозволяє регулювати рівномірність притиснення стулки до рами по всьому периметру, що, у свою чергу, значно покращує тепло- і звукоізоляцію. Нахилено-поворотні рами дозволяють відкривати вікно у двох площинах: на вертикальних петлях, як ми звикли відкривати звичайне вікно, і на горизонтальних, коли все вікно відкривається, як фрамуга. Нахилене відкривання вікна значно поліпшує вентиляцію кімнати, не створюючи протягів, як при звичайній кватирці. Пересування вентиляційної планки з допомогою ручки для відкривання вікна в поперечному напрямку забезпечує дозовану вентиляцію з економією тепла, не порушуючи звукоізоляції.

Забруднення металопластикових вікон від атмосферних опадів легко змивається слабким мильним розчином.

До недоліків пластиків відносять можливість деформації під дією високих температур і зовнішнього навантаження. Крім того, коефіцієнт лінійного розширення ПХВ значно більший, аніж у деревини. Це може спричинити додаткову напругу у склопакетах. Використання всередині пластикових скло-

блоків пластин з оцинкованої сталі товщиною 2 мм повністю компенсує цей недолік, зберігаючи лінійне розширення в допустимих межах, тому такі вікна називаються металопластикові.

В. Тарасюк: Чи є якась відмінність між металопластиковими й сучасними дерев'яними віконними рамами, які в народі дуже часто називають "євровікнами"?

М. Герасимов: Сучасні дерев'яні віконні рами практично нічим не поступаються металопластику, але з часом потребують оновлення фарби чи повторного лакування. Собівартість виготовлення дерев'яних віконних рам, які б відповідали стандартам металопластикових, значно вища. Крім того, завжди був, є і буде дефіцит якісної деревини. На жаль, дуже важко, а інколи й зовсім неможливо на пофарбованих віконних блоках встановити дефекти деревини. Також не завжди, навіть у лакованих віконних рамах, можна встановити якість сушіння деревини. Усі ці недоліки можуть викритися через кілька років, коли закінчиться надана гарантія.

В. Тарасюк: На що слід звернути увагу при замовленні і прийомці замовником установлених металопластикових віконних блоків?

М. Герасимов: Насамперед необхідно перевірити, чи має фірма ліцензію на виготовлення та встановлення віконних блоків і сертифікат якості профілю ПХВ. Якщо в сертифікаті якості зазначена присутність свинцю, то це в подальшому може призвести до пожовтіння профілю.

При прийомці виконаної роботи слід звернути увагу на легкість відкривання і закривання вікна в усіх режимах, правильності вивірки рівнем по горизонталі і вертикалі віконного блока, правильність встановлення підвіконної дошки та якості задувки щілин між віконним блоком і стіною монтажною пінкою. У дощ вода не повинна потрапляти на підвіконня. На лоджії чи балконі слід звернути увагу на якість герметизації козирка з оцинкованої жерсті, який захищає вікна лоджії (балкону) від атмосферних опадів. Потрапляння води через козирок усередину лоджії (балкону) недопустимо.

У кінці прийомки, при розрахунках з фірмою, необхідно отримати від неї гарантійний лист.

В. Тарасюк: Чи можна замовити на заводі металопластикові, алюмінієві чи сучасні дерев'яні вікна і самому установити їх?

М. Герасимов: Звичайно, замовити на заводі віконні блоки по своїх розмірах, а потім самостійно встановити їх може будь-який громадянин, але в такому разі він не отримає гарантії, оскільки помилки у знятих розмірах віконних просвітів і технології установлення вікон можуть призвести до небажаних наслідків.

Розмову записав ***Володимир Тарасюк***

Критичні листи читачів журналу "Наш дім"

Редакція вже неодноразово друкувала похвальні листи читачів на журнал "Наш дім". Сьогодні ми вирішили подати критичні листи, які нам теж допомогають у роботі. Зокрема, О. В. Топчій з смт Сосниця Чернігівської обл. пише нам таке. "У 2004 році до моїх рук потрапило декілька номерів Вашого журналу, які мені дуже, дуже сподобались. Тож я передплатив його на 2005 рік. Однак отримавши перший номер, я був розчарований. Чому? Раніше в кожному номері був детальний опис 5—6-ти проектів, за яким можна було збудувати дім навіть самому, звичайно при наявності мінімальних навиків у будівництві. У цьому ж номері лише два проекти з короткими описами..." Далі: "Ваш журнал тільки виграє, якщо буде друкувати більше доступних, недорогих, але оригінальних проектів. А також більше розповідатиме про нові технології, які б здешевили будівництво і подальшу екплуатацію будинку. Також потрібно подавати більше проектів для молодих сімей з двох—трьох осіб, які ще не впевнено стали на ноги, а не проекти особняків за 70 тис. доларів. Сподіваюся, Ви врахуєте мої побажання і "Наш дім" стане справді "нашим".

Шановний Олеже Васильовичу! *Надзвичайно вдячні Вам за цей критичний лист. Безумовно, ми будемо враховувати всі Ваші побажання, оскільки вони для нас — найвищий пріоритет. Адже ми чудово розуміємо: не буде читачів — не буде журналу!*

Ще один лист зі Львова від п. Линиченка. "Я вже декілька років купую в кіоску журнал "Наш дім". Він мене влаштовував за всіма параметрами. І за ціною теж. Однак у цьому році ціна підскочила. Чому?"

Шановний п. Линиченко! *Ви заділи дуже болюче для нас питання. Вже тривалий час ми працювали із збитками. Дотував нас журнал "Дім, сад, город". Однак у зв'язку із значними друкарськими затратами, витратами на папір, що теж виросли, з тяжким болем редакція змушена була підняти ціну на журнал. До речі, ціну збільшили і кіоски. Порада така: передплата видання коштує менше, ніж у кіоску, а також дешевша передплата комплекту "Наш дім" і "Дім, сад, город". То ж журнал доцільно передплачувати. У подальшому редакція буде планувати зниження ціни на журнал.*

Редакція щиро дякує всім читачам журналу за надіслані критичні зауваження!
З повагою.
Колектив редакції.

Ворота і хвіртка вашої садиби

Огородження ділянки (суворо в межах плану землекористування) — обов'язкова процедура його благоустрою. Ворота, хвіртки та їхні декоративні елементи виготовляють відповідно до стилю огорожі і навіть ув'язують з архітектурою будівель садиби. Ворота і хвіртка навряд чи захистять ділянку від зловмисників. Але вони дають зрозуміти, що за ними починається приватне володіння. Високі ворота й паркани закривають ділянку від поглядів сторонніх. Вони дозволять влаштувати в саду зручні зони відпочинку. Важливо й те, що разом із зеленими насадженнями вони значно зменшують шум з вулиці.

Усі ворота будують, як правило, за однією схемою — з двох половин (стулок) загальною шириною 2,2 — 2,4 м, висотою 1,6 — 1,8 м з хвірткою шириною близько 1 м. Відстань між рівнем дороги і нижнім краєм воріт або хвіртки залишають близько 5 см. Якщо її залишити в межах 10 — 15 см, то ворота легко відкриватимуться і при досить товстому сніжному покрові. Але у цьому випадку у двір та з нього проникатимуть кішки та собаки.

Конструкцію і розміри слід вибирати залежно від мети використання воріт. Наприклад, для в'їзду у двір вантажівок з будівельними і господарськими матеріалами ширину (проліт) воріт потрібно збільшити до 3,2 —3,4 м. Така сама ширина рекомендується і за правилами пожежної безпеки. Проте для подібних випадків у місці, де можна під'їхати до ділянки з боку вулиці, в огорожі доцільно передбачити проліт, що легко знімається.

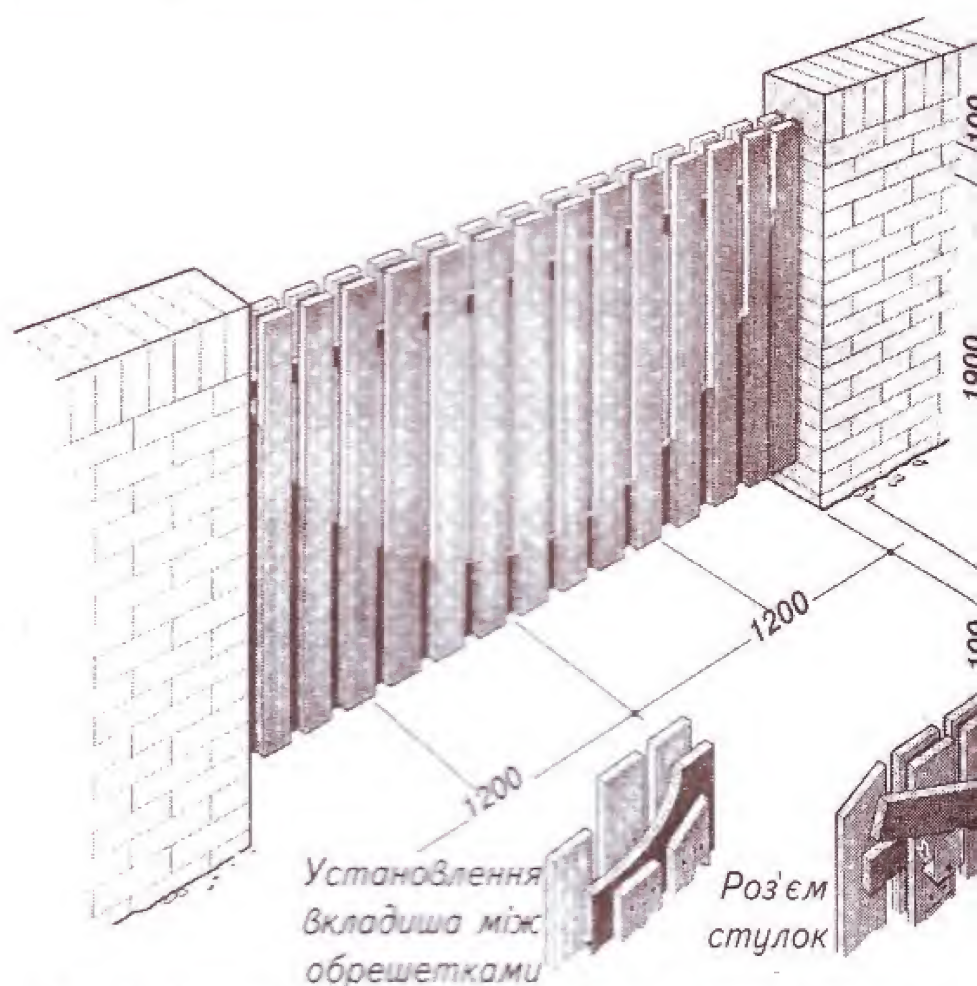

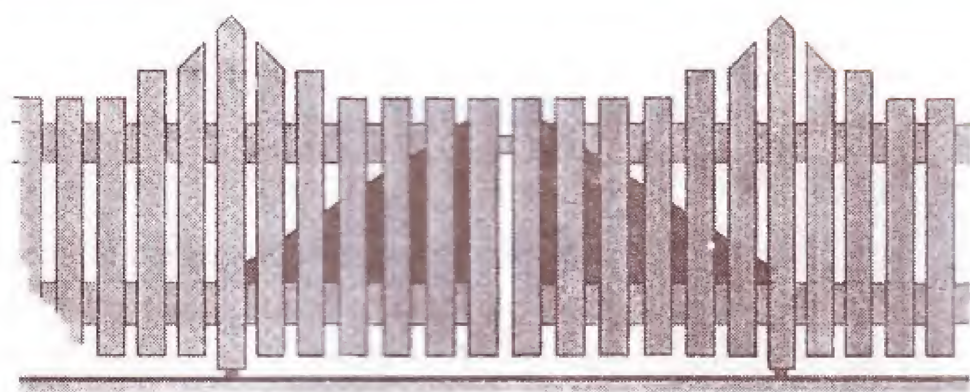
Рис. 1. Ворота з подвійним риштуванням і декоративним вкладишем з фанери

Ворота і хвіртки з вертикально розташованими планками-штахетниками або дошками гармонійно поєднуються майже з будь-яким парканом, а також з цегляною чи кам'яною кладкою і практично з будь-якою архітектурною формою будинку. Такі ворота зазвичай роблять з діагональними пов'язями, що надають їм міцності і жорсткості.

Розглянемо деякі варіанти влаштування воріт і хвірток.

Ворота з подвійним риштуванням і декоративним вкладишем з фанери

У цьому проекті вдало поєднується простота з цікавим декоративно-художнім рішенням

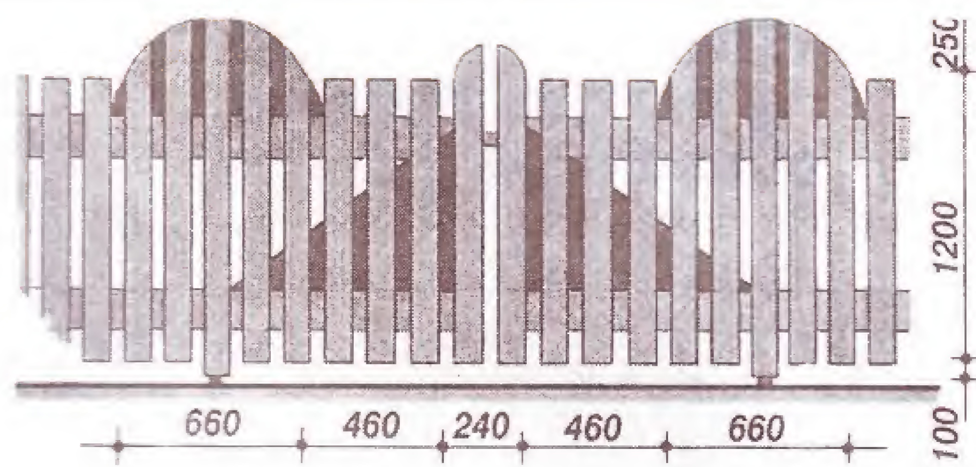

Рис.2. Варіанти воріт з подвійним риштуванням і декоративним вкладишем з фанери

(рис.1, 2). Вертикальне розміщення дощок обшивки з вузькими щілинами між ними створює враження філіграності й легкості конструкції. Замість діагональних кріплень жорсткість воротам надають верхнє поздовжнє кріплення і вкладиш з водостійкої фанери з напівкруглим вирізом у верхній частині. Отже, щілини між дошками верхньої частини воріт відкриті, а між дошками нижньої частини — закриті. Пофарбувавши верхню поздовжню пов'язь і вкладиш в темніший (контрастний) колір (порівняно з вертикальними планками) можна підсилити художній ефект.

Перед складанням полотнища воріт з метою надання їм стійкості проти дії води не забудьте обробити деталі вологостійким засобом. Особливу увагу зверніть на торці фанерного вкладиша: спочатку їх потрібно обробити наждачною шкуркою, зашпаклювати всі відколи і тріщини. Дошки обшивки кріплять до верхньої пов'язі і вкладиша оцинкованими шурупами.

Роз'єм стулок воріт можна зробити посередині між зовнішньою та внутрішньою дошками. Одну з цих дощок, наприклад зовнішню, закріплюють на поперечці і вкладиші лівої стулки, а іншу (внутрішню) — на правій. При закритих воротах роз'єму не видно, його маскують дошки обшивки.

Замикають ворота клямкою або, найпростіше, дерев'яною рейкою, яку вкладають зверху на поздовжню пов'язь між зовнішньою і внутрішньою обшивками над місцем рознімання стулок. Знизу достатньо поставити звичайний амбарний гак. Утім, запор і фіксацію відкритих стулок воріт найкраще обрати на свій смак і за можливостями.

Ворота начіплюють з допомогою міцних петель на стовпи паркану.

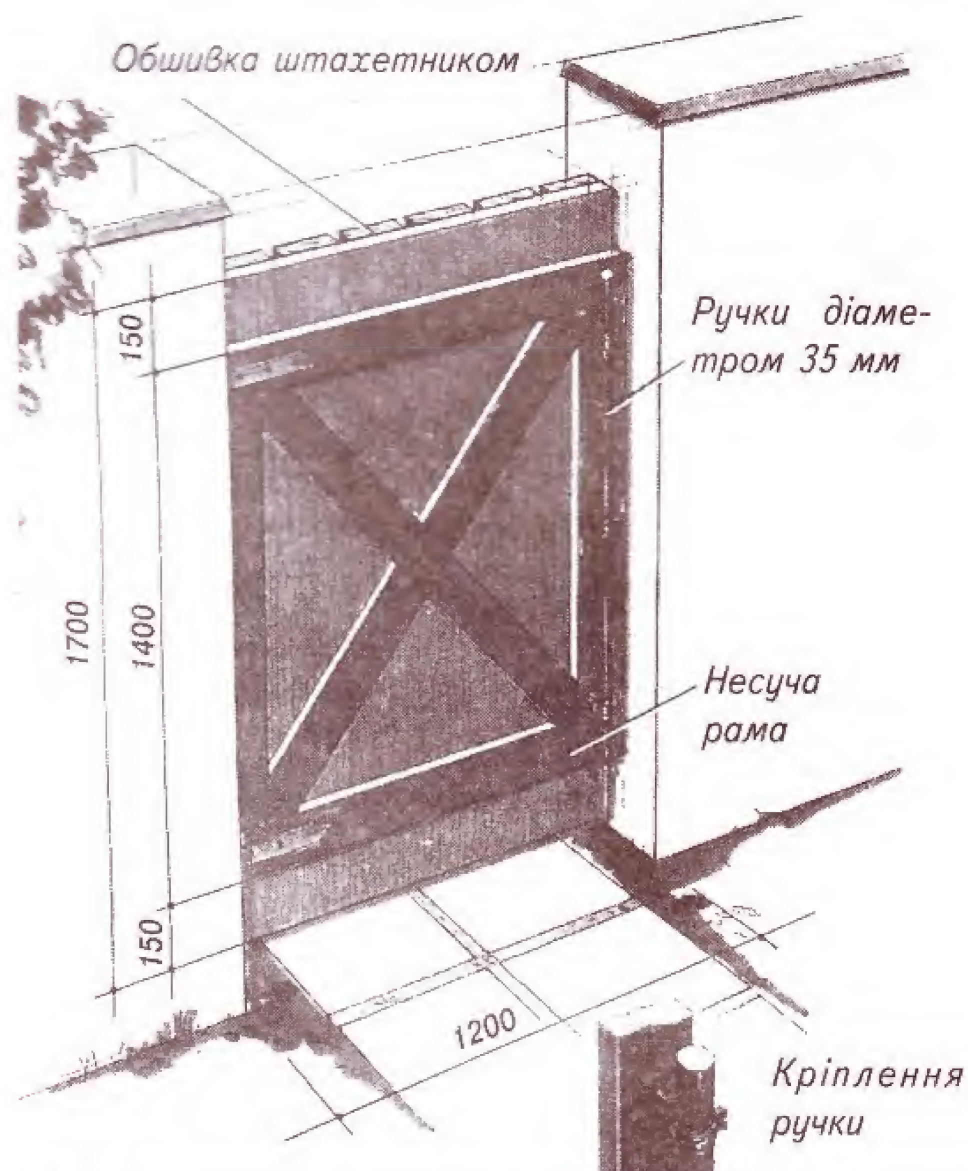

Рис. 3. Хвіртка з фанери з декоративною обшивкою з дощок

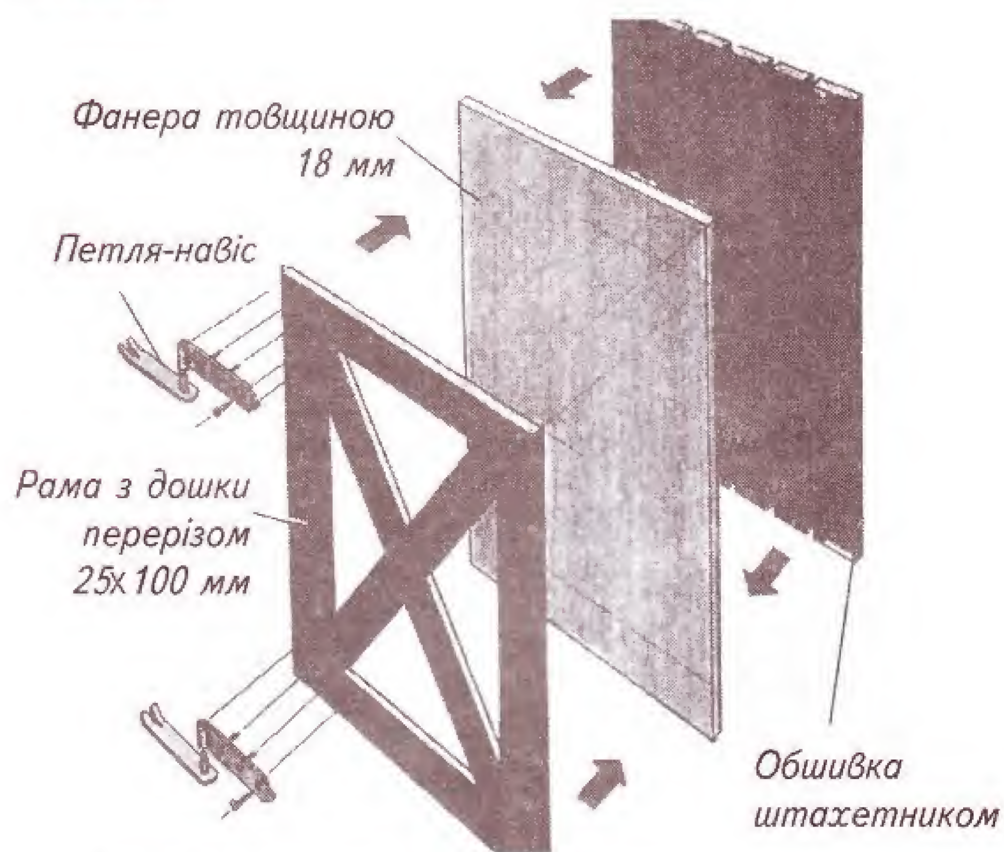

Рис. 4. Схема складання хвіртки

Хвіртка з фанери з декоративною обшивкою з дошок

Тим, хто бажає зробити для своєї садиби міцну і красиву хвіртку, рекомендуємо використати плиту з водостійкої фанери (рис.3).

З листа фанери за розміром хвіртки викроюють полотнище стулки. Елементи несучої рами, включаючи діагональні розкоси, складають з допомогою врубування впівдерева з дощок з площею поперечного перерізу 100x25 мм. Деталі рами укладають на фанерне полотнище стулки. По розмітці в них просвердлюють отвори під шурупи.

Перед складанням хвіртки (рис.4) поверхню полотнища і дощок рами покривають ґрунтовкою під непрозоре фарбування або морилкою — під лак (щоб проступила текстура деревини). Можна створити колірний контраст між полотнищем і рамою. Для цього кольори добирають в гармонії із загальним колірним рішенням огородження і садиби. Із зовнішнього боку фанерну стулку залишають відкритою або обшивають вертикальними дошками, дотримуючись кроку штахетника воріт і паркану.

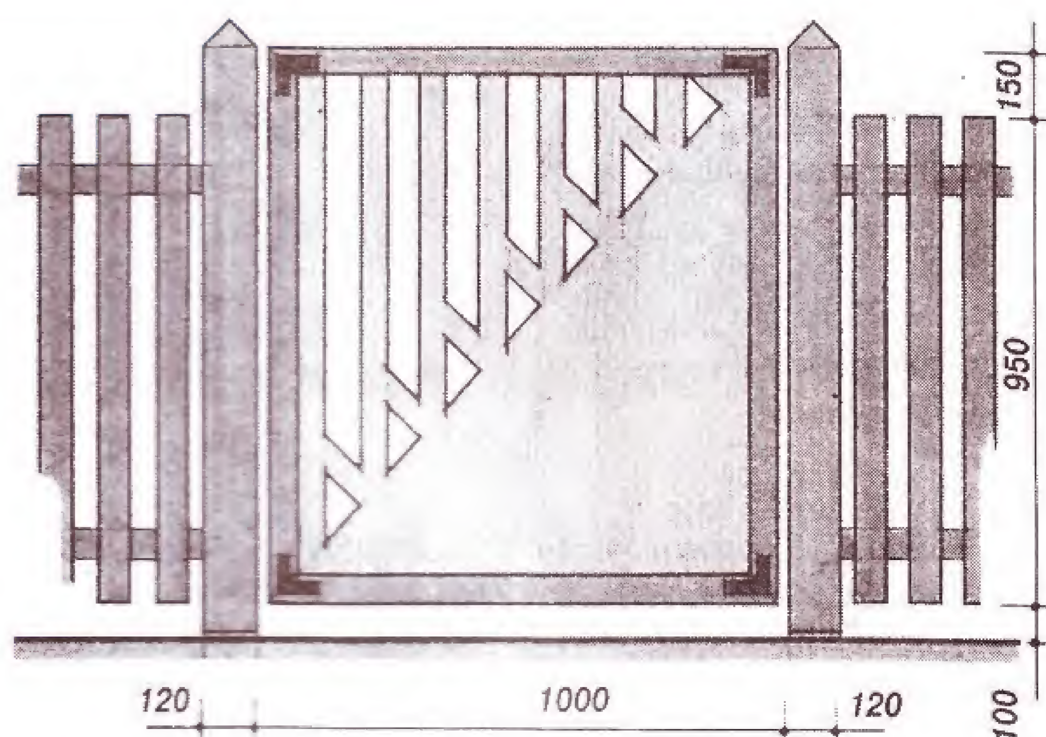

Рис. 7. Будова хвіртки з фанерною фільонкою

Не забудьте про захист фанерної деталі від вологи, особливо — її торців.

Виготовлену хвіртку начіплюють з допомогою петель (бажано — оцинкованих) до стовпів огорожі. Ручки і замок роблять на свій смак.

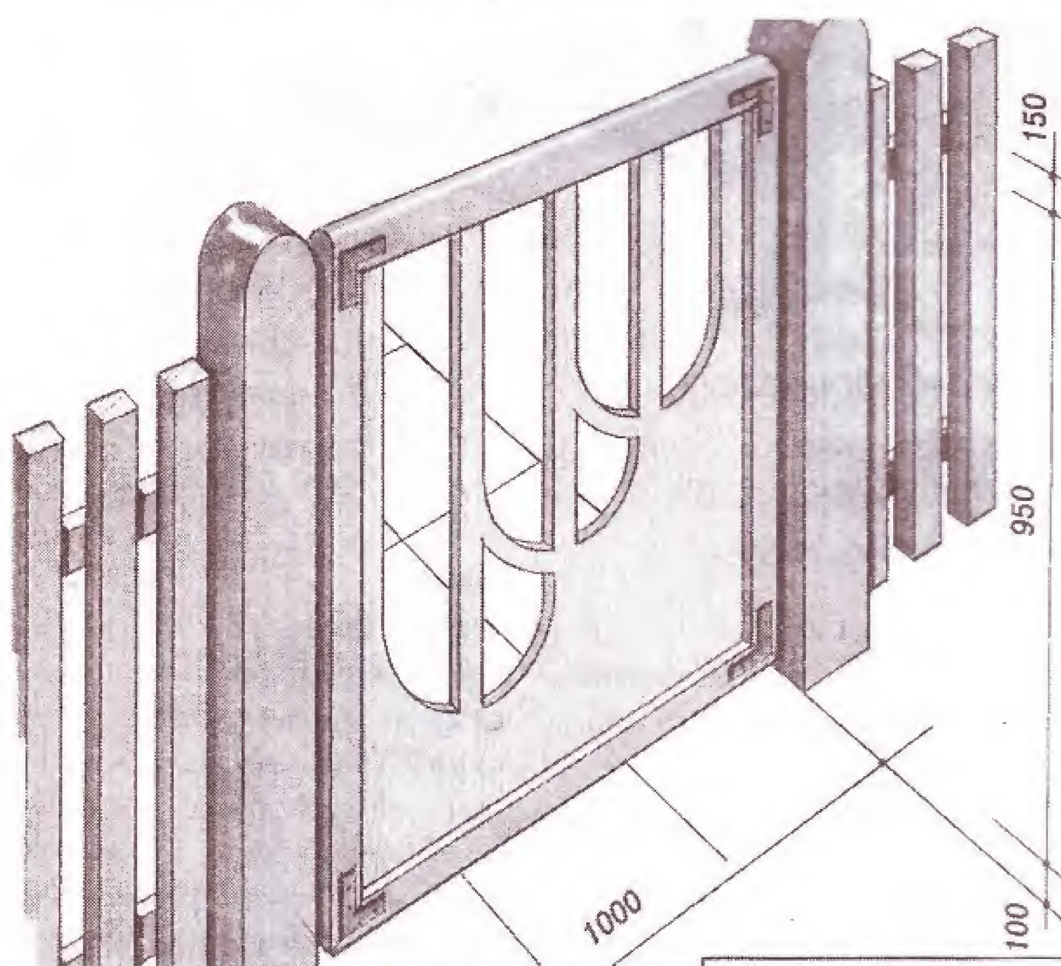

Рис. 5. Хвіртка з декоративною фанерною фільонкою

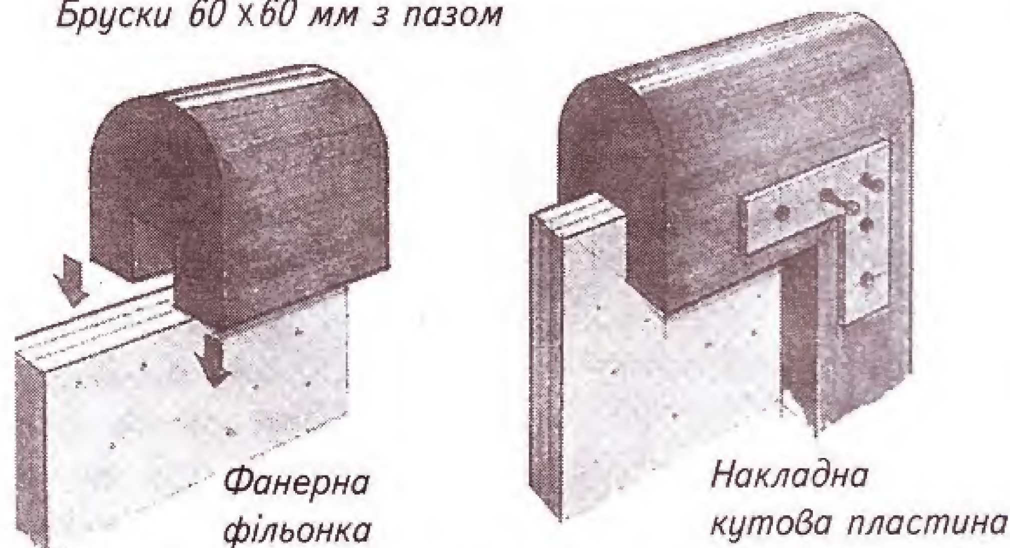

Рис. 6. Один з варіантів рисунка фільонки хвіртки

Хвіртка з декоративною фанерною фільонкою

Для виготовлення таких хвірток (рис.5 і 6) потрібна водостійка фанера товщиною не меншою за 10 мм. Можна використовувати фанеру з двостороннім пластиковим облицюванням.

Полотнище хвіртки складається з рами і вставленої в неї фанерної фільонки з фасонними вирізами. Важливо, щоб вирізи, які утворюють рисунок, істотно не послабили фільонку. Після нанесення контурів обраного художнього мотиву можна братися за лобзик.

Раму в'яжуть із брусків 60x60 мм з вибраними пазами для кріплення фільонки. Бруски можна робити складеними з трьох рейок, які склеюють, залишаючи паз під фільонку. Бруски рами з'єднують між собою "на вус" або в стик (рис.7).

Складають хвіртку на водостійкому клею з підкріпленням кутовими накладками. Проклеювання фільонки в пазах брусків підсилює жорсткість усієї конструкції.

Деталі рами, зрізи і поверхні фільонки ретельно зачищають наждачною шкуркою і покривають водостійким лаком.

Теплицю — власноручно

Кліматичні умови України не завжди сприяють квіткарям і овочівникам. Для вирощування овочів і квітів протягом року необхідно мати теплицю, де підтримуватимуться відповідні температурний і світловий режими.

Перед спорудженням теплиці господар має визначитися, для чого він буде її використовувати: для ранньовесняної вигонки зелені, вирощування розсади ранніх огірків, помідорів та інших теплолюбних культур чи для отримання продукції упродовж цілого року. Після цього обчислюють необхідну площу захищеного ґрунту виходячи з прийнятих норм висіву для кожної рослини, густоти посадки і, можливо, очікуваного врожаю з 1 м². В умовах теплиці рослини захищені від екологічного забруднення, холоду, затяжних кислотних дощів і граду, сильних вітрів тощо. Крім того, збільшується ефективність використання мінеральних добрив і пестицидів, які на відкритому ґрунті часто змиваються дощами, зменшується пересихання ґрунту, а також імовірність утворення поверхневої кірки, яка перекриває доступ кисню до кореневої системи.

Залежно від того, з якою метою використовуватиметься теплиця, її будують: без опалення; з тимчасовим опаленням (ранньою весною і в другій половині осені, в умовах заморозків і за низьких температур); з постійним опаленням упродовж усього зимового періоду. Якщо сівба планується на початок березня, а збирання врожаю в кінці листопада, то тимчасове опалення для теплиці є обов'язковим. Як тимчасові опалювальні прилади найчастіше використовують військові печі-буржуйки, стаціонарні камінні печі та потужні електрообігрівачі з вентиляторами, тому що ні скло, ні плівка не захистять рослини від затяжних заморозків (−2 °С).

Слід враховувати високі ціни на енергоносії, тому важливо правильно вибрати як технологію вирощування (час садіння рослин, строки одержання продукції), так і режими опалення та освітлення теплиці.

Стаціонарне обігрівання влаштовують у теплиці, якщо планується створення зимового саду, оранжереї чи отримання овочевої продукції протягом цілого року. Доцільно використовувати водяне опалення, розмістивши опалювальний котел у помешканні чи цегляній прибудові до теплиці.

Матеріали для спорудження теплиць

Існує багато варіантів теплиць: односкатні, двоскатні, аркові, блокові, ангарні та інші. Каркас теплиці можна виготовити з дерев'яних рейок, металевих і пластмасових труб, армованого заліза чи металевого профілю. Каркаси теплиць встановлюють на залізобетонні, цегляні та дерев'яні фундаменти або на ґрунт. Покриття виконують із скла чи поліетиленової плівки. Останнім часом застосовують синтетичні плівки. На відміну від скла, поліетиленова плівка набагато легша і пропускає ультрафіолетові промені, завдяки яким в овочах та зелені збільшується кількість вітамінів. Невипадково більшість сучасних теплиць мають плівкове покриття. Цей матеріал зручний і легко зварюється з допомогою гарячої праски. За останні роки в Європі з'явилося багато надувних теплиць, які наповнюють звичайним повітрям за допомогою вентилятора. Такі теплиці монтують за кілька годин. Порівняно зі склом плівка має суттєвий недолік — під дією сонця, вітру та холоду вона швидко псується, рветься і тому використовується лише один сезон. Нині на ринку України з'явилася плівка зі строком служби 2 — 3 роки.

При облаштуванні зимового саду дах виконують зі скла.

Вибір місця для теплиці

Розташування теплиці повинно бути таким, щоб сонячні промені максимально потрап-

ляли на поверхню ґрунту, тобто щоб вона освітлювалася зі сходу, півдня і заходу. Крім того, теплиця повинна бути надійно захищена від холодних північних вітрів і повинна мати достатній природний дренаж. Тому, як правило, для теплиці виділяють ділянку на невеликому південному схилі, або біля будинку з південного боку. В ідеальному варіанті теплиця повинна бути добре освітленою і недосяжною для холодних північних і східних вітрів. Ґрунт має бути чорним. Світлий ґрунт відбиває частину сонячних променів, а чорний краще поглинає сонячну радіацію і швидше прогрівається, що дуже важливо для рослин. Саме завдяки цьому збільшується врожай овочів і краще ростуть квіти.

Як збудувати теплицю для отримання продукції протягом року?

Найменше витрат потребує будівництво пристінної односкатної теплиці (рис.1). Для максимального обігрівання і освітлення такі теплиці орієнтують на південь чи південний захід. Односкатні теплиці можуть бути з котлованом глибиною до 1 м (для поліпшення обігрівання теплиці) і без нього. Оптимальний нахил рами 45°. Нахилені рами можна виготовити з дерев'яних брусків. Їх можна засклити або обтягнути плівкою (один—два шари). Нижню частину рами прикріплюють до дерев'яного бруса або бетонного фундаменту, а верхню — до опорного бруса. Для нижнього опорного бруса використовують деревину твердих порід. Оброблений антисептиком дубовий брус може прослужити 20 років. Над рамами на стіні будівлі необхідно зробити козирок з оцинкованої жерсті шириною не менш як 15 см. Стик між стіною і козирком надійно гідроізолюють герметиком, щоб під час дощу вода не затікала в теплицю по стіні. Щілини між рамами, а також між рамами й опорними брусами на зимовий період можна задути монтажною пінкою. Вхідні двері з невеличким тамбуром облаштовують з торцевого боку теплиці, а з протилежного — вікно для вентиляції.

Недостатній повітрообмін, як і висока вологість, призводять до ослаблення рослин і зниження стійкості проти хвороб і шкідників. Пристінна теплиця дає змогу використати для її обігрівання взимку водяне опалення жилого будинку. Також використовується і біологічне обігрівання (кінський чи коров'ячий гній). Для цього на дно котловану теплиці укладають гній разом із соломою, листям, подрібненими стеблами рослин і 10% ґрунту шаром 30—35 см. Щоб запобігти розвитку в ґрунті хвороботворних грибів, біопаливо посипають вапном (0,3 кг на

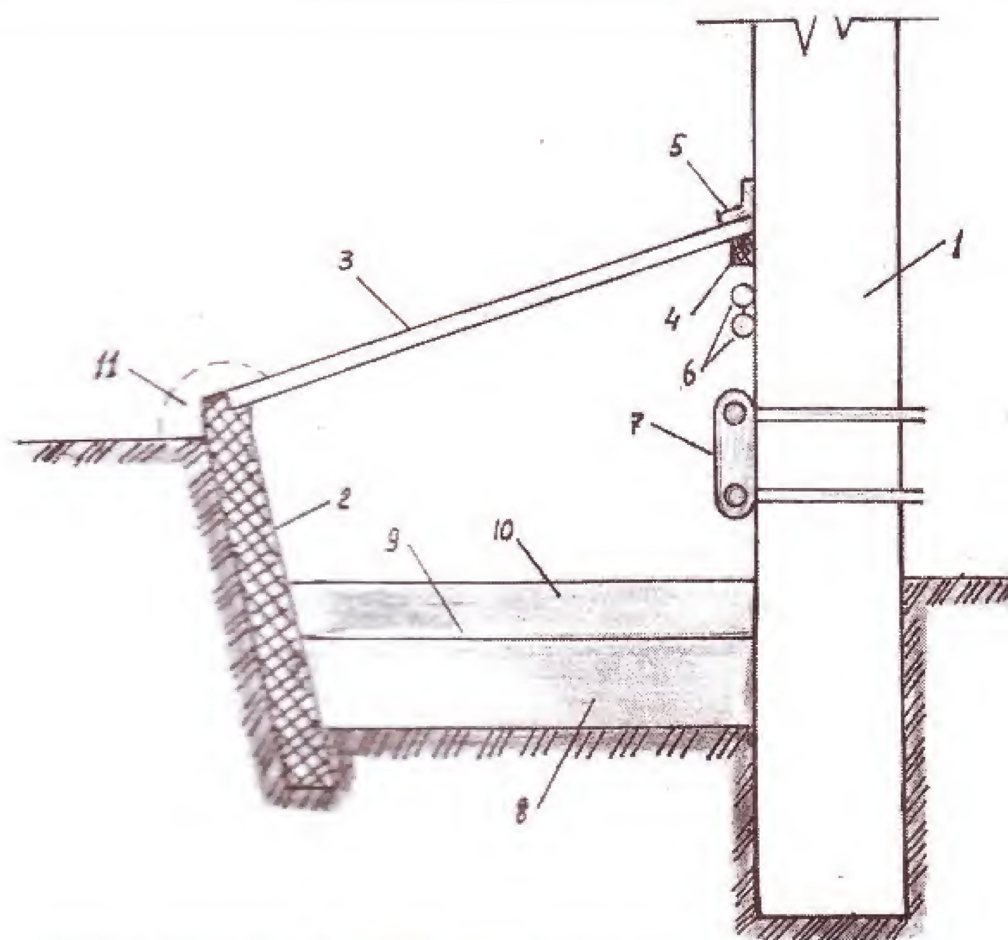

Рис.1. Пристінна односкатна теплиця: 1 — стіна будинку; 2 — бетонний фундамент котлована; 3 — засклена або обтягнута плівкою похила рама; 4 — упорний брус; 5 — захисний козирок; 6 — лампи денного освітлення; 7 — батереї опалення; 8 — біопаливо; 9 — гашене вапно (пушонка) або деревний попіл; 10 — поживний ґрунт; 11 — шар гною чи солом'яні мати на зимовий період

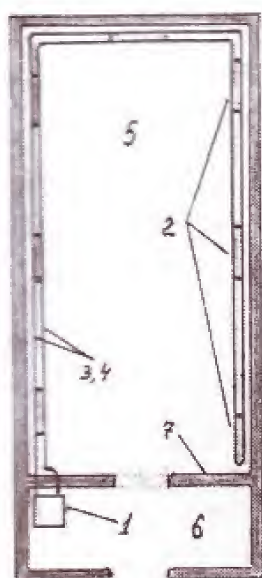
1 м^2) або деревним попелом (0,6 кг). Поверх вапна біопаливо вкривають шаром ґрунту товщиною 18—20 см.

Щоб уникнути проникання холоду крізь бетонний фундамент, його зверху на зимовий період вкривають шаром гною чи солом'яними матами (див.рис.1).

Пристінну теплицю можна виконати у вигляді напіварки. Для цього замість дерев'яних рам використовують металеві чи пластикові труби, які згинають і прикріплюють до бруса на стіні будівлі і фундаменту чи до наземного бруса теплиці. Такі теплиці вкривають поліетиленовою плівкою. Кінці останньої прикріплюють до дерев'яного бруса. Верхній брус кріплять під козирком, а нижній — притискають до фундаменту. Взимку нижній брус прикривають гноєм, ґрунтом чи солом'яними матами, як і дерев'яні рами теплиці.

Далеко не завжди є можливість розмістити теплицю біля будинку. Крім того, її невеликі розміри не завжди доцільні. Тому в більшості випадків теплиці споруджують окремо від будинку, використовуючи його та інші господарські приміщення тільки як захист від холодних північних і східних вітрів.

Найзручнішою і нескладною у спорудженні є плівкова аркова теплиця. Її розміри залежать від можливостей спорудження арки і необхідної площі закритого ґрунту.

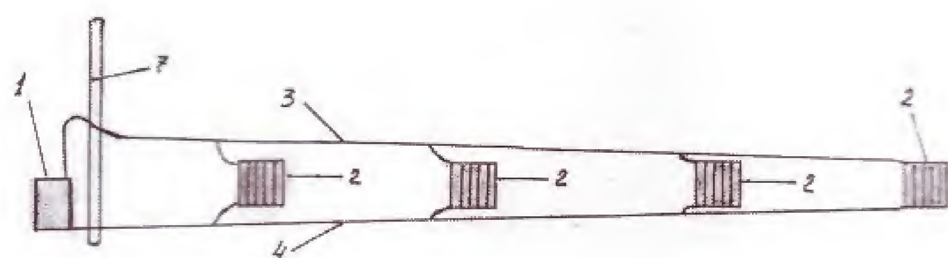

Рис. 2. Схема опалення теплиці: 1 — котел; 2 — батареї опалення; 3 — магістральна труба гарячої води; 4 — магістральна труба для зворотного повернення води; 5 — теплиця; 6 — котельна; 7 — цегляний перестінок між котельною і арковою теплицею

Котлован під теплицю повинен мати глибину 80—100 см і ширину 3,5—5 м. Довжина його залежить від розміру присадибної ділянки та намірів господаря. Висота теплиці від дна котловану до верхньої точки арки становить 2,5—3,5 м.

Стіни котловану бетонують або викладають з цегли. Дуги арок встановлюють при бетонуванні стін або після облаштування фундаменту. Щоб полегшити роботи з встановлення аркових дуг, нерідко в бетон вставляють дерев'яні кілочки, товщина яких дорівнює товщині дуги, які після затвердіння фундаменту висвердлюють. В отвори від кілочків вставляють кінці аркових труб, які скріплюють між собою з внутрішнього боку для отримання необхідної жорсткості. Перетини між арковими дугами, за виключенням верхньої поздовжньої, встановлюють під кутом 45°, що не тільки надає жорсткості каркаса, а й сприяє кращому стіканню води з плівки під час дощу.

При виконанні зварювальних робіт необхідно ретельно відшліфувати місця зварювання, щоб уникнути порізу плівки.

Після встановлення каркас старанно фарбують білою олійною фарбою, щоб запобігти псуванню плівки іржею.

Щоб ґрунт менше охолоджувався, кругом теплиці, впритул до плівки, нагортають вал з гною, торфу, тирси, листя і присипають землею.

Опалення теплиці

Метою будь-якої системи опалення теплиці чи зимового саду є створення комфортної температури для розвитку рослин, тобто нагрівання повітря до температури 18—22 °С і підтримання її на цьому рівні. Повітря передасть комфортну температуру стінам теплиці, плівці, ґрунту, рослинам та іншим предметам. Плівка чи інше покриття, стіни частину тепла передають зовнішньому повітрю, тому тепло потрібно безперервно подавати, тобто підтримувати тепловий баланс.

Система обігрівання теплиці складається з теплогенераторів (печей, котлів) і приладів (батарей, радіаторів). Коефіцієнт корисної дії котла з батареями чи радіаторів значно вищий, аніж звичайних печей.

Котел нагріває воду в системі і при досягненні необхідної температури виключається, щоб економити паливо. Трубопровід повинен швидко, з найменшою втратою тепла подати нагріту воду до радіаторів. Останні обладнані термоклапаном і швидко нагрівають повітря в теплиці.

Для забезпечення постійного опалення протягом зимового періоду з північного боку і, з торця теплиці будують невеличку котельну, яка одночасно використовуватиметься як тамбур і приміщення для зберігання інвентаря.

У разі використання газового котла необхідно виготовити проектну документацію. Для обігрівання теплиці біля стін розміщують саморобні трубні радіатори чи промислові батареї (чавунні, сталеві, панельні, сталеві листотрубні, алюмінієві, біметалеві секційні).

Найбільший коефіцієнт тепловіддачі мають радіатори з алюмінієвих сплавів, але, враховуючи їх недоліки, краще застосовувати біметалеві секційні радіатори. Схема влаштування опалення теплиці нічим не відрізняється від схеми опалення жилого будинку.

Для підтримання стабільної температури води в контурі опалення, а токож економної витрати газу при нагріванні води в котлі без використання насоса примусової подачі води необхідно, щоб центральна магістральна труба подачі гарячої води від котла до радіаторів мала постійний похил 0,5 см на 1 м, а зворотна труба від останнього радіатора до котла мала таке ж зниження (рис.2). Котел встановлюють на такій висоті, щоб патрубок зворотної труби знаходився на рівні кінця її магістрального трубопроводу. В цьому випадку нагріта в котлі вода самопливом в міру охолодження буде повертатися назад, у котел.

Освітлення теплиці

Урожайність залежить від забезпечення належних умов для кожної культури: це оптималь-

ний температурний режим, концентрація вуглекислоти, якісні субстрати та їх забезпеченість елементами живлення, дезінфекція ґрунту, дотримання ротації культур, якість садивного матеріалу і оптимальний режим освітлення рослин. Той, хто вирощував взимку на підвіконні помідори, огірки чи інші овочеві культури, переконався, що без додаткового освітлення врожаю можна й не дочекатися. Така ж ситуація і в теплиці. Короткий світловий день у зимовий період і похмура погода значно ослаблюють силу росту і погіршують умови розвитку рослин.

Найбільш вимогливі до світла плодові культури — представники сімейства гарбузових, пасльонових, бобових; менш вимогливі рослини ті, що вирощують для отримання вегетативних органів, — капуста, коренеплідні та листяні овочеві культури.

Найбільш економічними й ефективними є лампи денного освітлення, які розміщують на стелі і з боків теплиці. З метою економії електроенергії і поліпшення освітлення ґрунту лампи обладнують пристроєм для опускання і піднімання в міру росту рослин.

У теплиці при наявності опалення й додаткового штучного освітлення можна протягом осінньо-зимово-весняного періоду вирощувати огірки, помідори і як ущільнювачі використовувати зелені вигонки різних культур. Як показує досвід, доцільно вирощувати овочі в два обороти: в осінньо-зимовий через недостатність світла легше вирощувати помідори, а в зимововесняний, коли збільшується сонячне освітлення — огірки.

Будинок із зимовим садом

Останнім часом стали популярними будинки з зимовим садом-теплицею. Такі будівлі потребують чималих матеріальних витрат і професійності будівельників.

Але є новаторські архітектурні проекти, які по кишені середньому класу. На мій погляд, дуже вдало виглядає проект двоповерхового будинку з зимовим садом архітектора з Вінничини С. Донченка (рис.3).

Для кращого освітлення передбачено терасні грядки. Висота у двох рівнях. Стіни і похилий дах частково засклені. Освітлення доповнюється за рахунок ламп денного світла.

Декоративний куточок для відпочинку з екзотичними карликовими деревами, ліанами, виноградом, кімнатними квітами та акваріумом можна використовувати і для весняного вирощування розсади та зимової вигонки квітів.

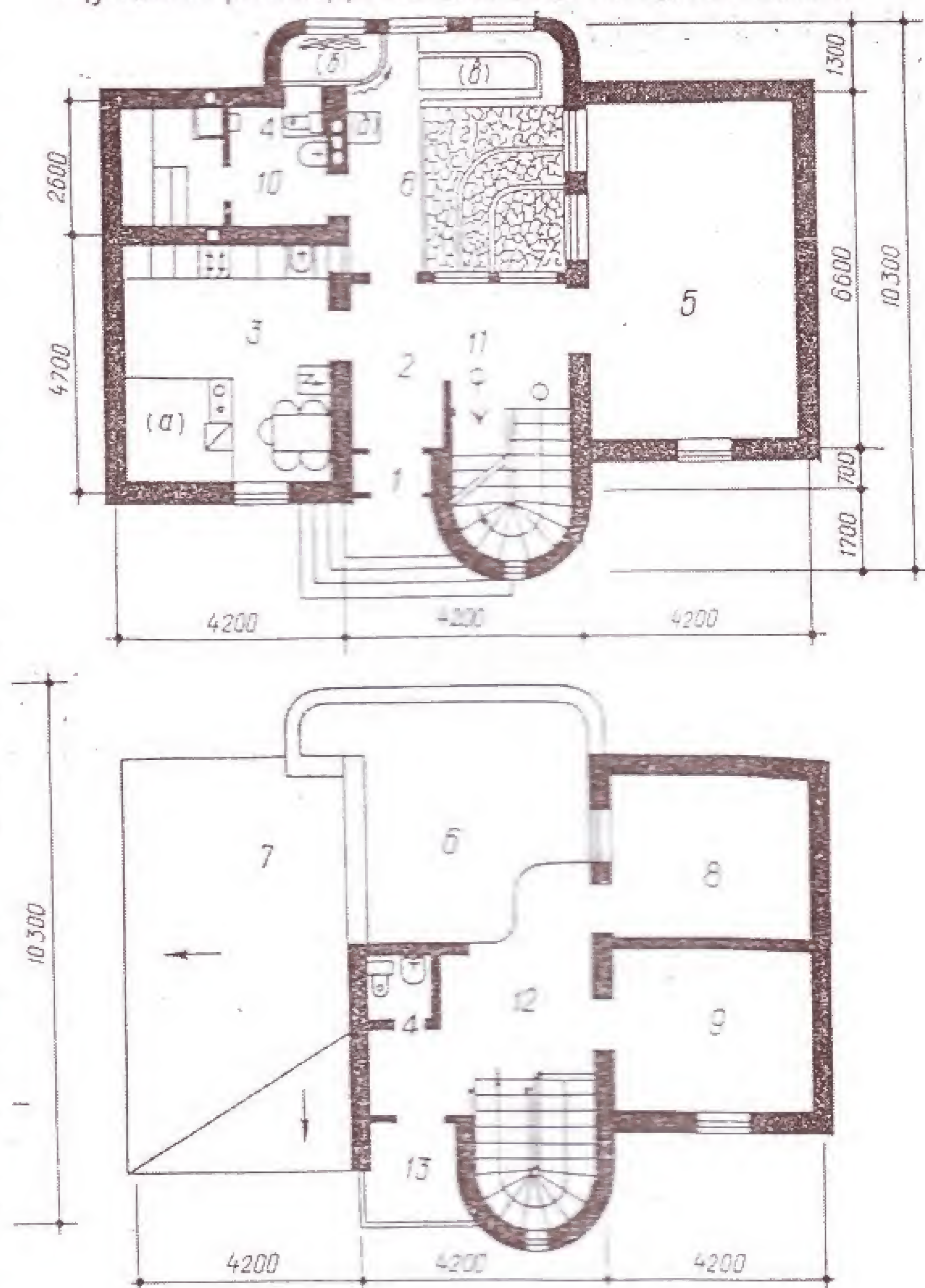

Рис. 3. План 1-го і 2-го поверхів: 1 — тамбур; 2 — передпокій; 3 — кухня; 4 — санвузол; 5 — світлиця; 6 — сад-теплиця(б — басейн, в — стіл, г — тераса, д — камін); 7 — дах; 8 , 9 — спальні; 10 — сауна; 11 — підвал; 12 — хол; 13 — балкон.

Основні будівельні матеріали: цегла — 75 тис. шт.; цемент — 13 т; панелі перекриття — 18 шт., розміром 4,2х1,2 м; шифер чи інше покриття — 130 м²; скло — 40 м².

Характерною особливістю цього проекту є те, що окрім саду-теплиці, сауни і басейна, в домі, на кухні, передбачена піч-лежанка — це тепло і їжа, і постіль, і найкращі ліки при захворюваннях хребта та застудах.

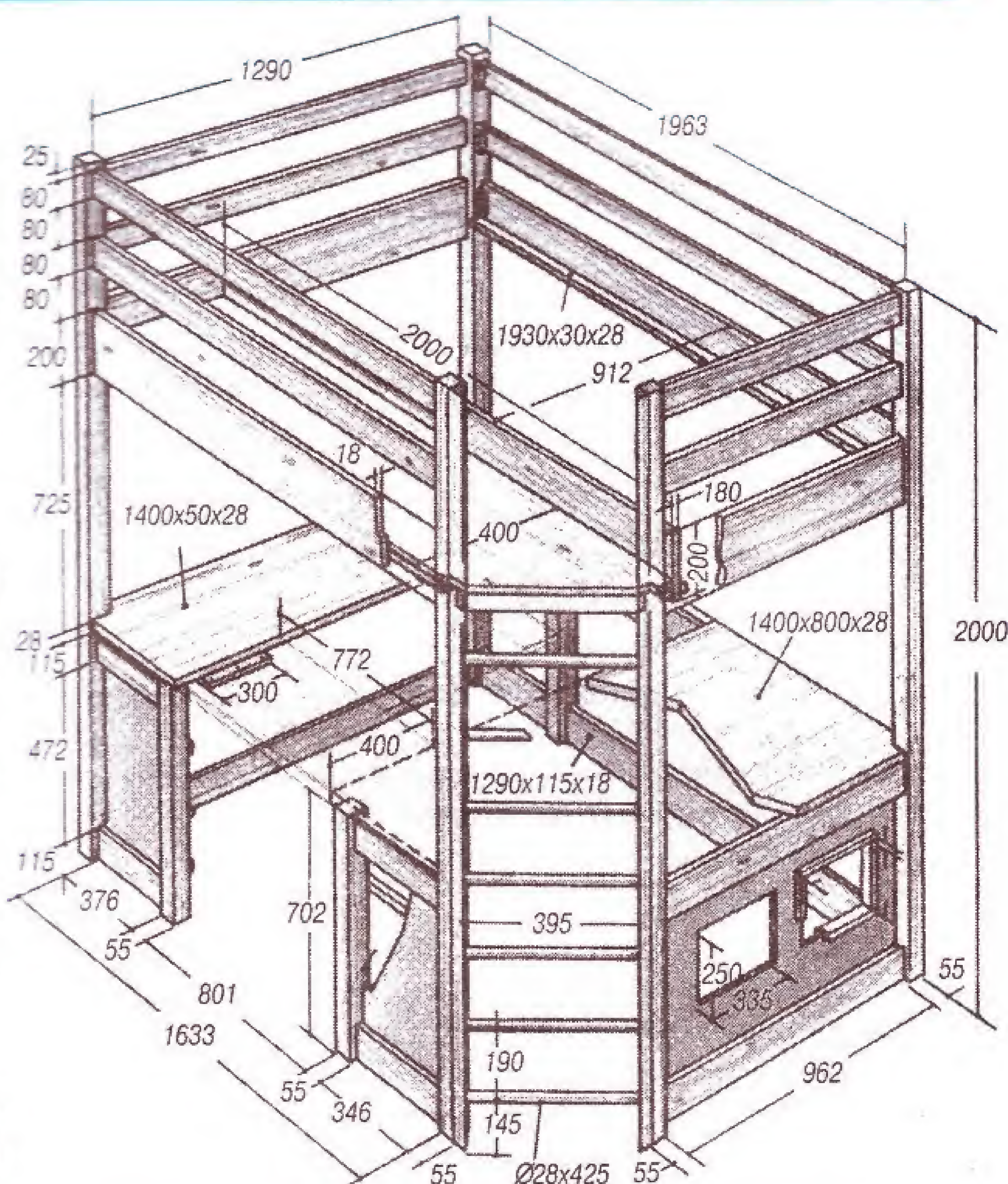
В.В. Тарасюк

Практичне ліжко

Діти підростають, змінюються їхні потреби... На жаль, кімнати не ростуть разом із дітьми. Раціонально використовувати площу дитячої кімнати допоможуть меблі, що трансформуються.

Переобладнати місце для ігор під ліжком-навісом у робоче місце для підлітка не так вже й важко.

Розміри ліжка залежать від розміру матраца (тут 900x2000 мм) і діаметра кола (1200 мм) іграшкової залізниці

1. Розкроюючи деталі, важливо забезпечити їх прямокутність, тому краще скористатися циркульною пилкою.

2. Деталі полиці з'єднують на плоских шкантах (ламелях), — попередньо вибравши пази фрезою спочатку на бічних елементах...

3. ...,а потім, тим же інструментом — на торцевих краях дощок. Як упор використовують відрізок дошки, закріпленої струбциною.

4. Пази промащують клеєм, вставляють у них шканти і з'єднують деталі в полицю. Стягують її струбцинами і тримають, поки клей не висохне.

5. Краї деталей зашліфовують врівень один з одним. Поверхні деталей зачищають шкуркою, очищають від пилу і покривають лаком.

Передбачити все заздалегідь і зробити меблі, функції яких можна згодом змінювати, — означає полегшити собі життя в майбутньому. Найкращий приклад цьому — ліжко-навіс з двома столами. А куточок для ігор під ліжком можна без особливих зусиль перетворити на робоче місце для школяра.

Трасформацію забезпечують знімні панелі, що з'єднують стільниці, і книжкова полиця, яка легко встановлюється.

При встановленні панелей утворюється "кільцева" поверхня, на якій можна розмістити іграшкову залізницю. Розміри столів дозволяють розмістити на них комп'ютер з монітором, і ще залишиться достатньо місця, щоб робити уроки. Розміри полиці дозволяють встановлювати її на робочу поверхню столів.

На полиці глибиною 200 мм можна розмістити книги звичайного формату. Щоб полиця випадково не перекинулася, її з допомогою двох кутиків кріплять до стіни.

На вільному просторі стіни праворуч і ліворуч від полиці можна розмістити, наприклад, розклад уроків, календар або просто красиву картину.

НІМЕЦЬКИЙ ДОСВІД!

Поради молодим батькам?

Якою має бути дитяча кімната?

Облаштувати дитячу кімнату — нелегке завдання. Адже потреби, які вона повинна задовольняти, постійно змінюються. Де сьогодні міняються пелюшки, там вже завтра лежать зошити. Тому облаштовувати дитячу кімнату слід максимально "гнучко", враховуючи перспективу. Пропонуємо деякі поради з цього приводу.

Перші місяці життя малюка

Сон

Як і де має спати дитина, кожна сім'я вирішує по-своєму. Деякі батьки хочуть, щоб бебі спав у сімейному ліжку, інші вважають, що корисно і зручно провести декілька годин без дитини. Найважливішим є те, щоб малюки почували себе затишно. Деякі з них найкраще сплять при світлі та незначному шумі, іншим заважає навіть звук іграшкового годинника. Однак всі малюки мають відчувати себе захищеними і бути спокійними. Крім того, дитячі ліжка повинні відповідати зросту малюка і не обмежувати занадто його рухів.

Розмір голови

Коли дитина починає повзати, настає час для інспекції. В першу чергу треба перевірити, де малюк може засунути свою голову і не вийняти. Різноманітні решітки, відстані між опорами сходів, огорожі ліжка — все це необхідно заміряти. Отвори мають бути не більшими 7,5 см. Для перевірки можна вирізати з картону коло діаметром 7,5 см і проконтролювати всі небезпечні місця. Треба також взяти до уваги, що дитячі голівки ще м'які і можуть трохи зменшуватися.

Захист малюка від комах

Влітку дитину необхідно захистити від різноманітних комах і мух. Тому на ліжко, вікна, а також коляску встановлюють захисні сітки. Щоб зацікавити малюка, зайняти його увагу, під сіткою розвішують кольорові банти та іграшки.

Сповивання

Комод для сповивання повинен бути такої висоти, щоб можна було зручно працювати. Найпридатніші комоди з приставкою для сповивання, що знімається. Для приставки необхідний матрац, який можна мити, з підвищенням по краях для обмеження рухів малюка.

Придатним для сповивання є також стіл, що потім перетворюється на стіл для гри, а згодом — на письмовий.

Підлога з опаленням —

ідеальна для сім'ї з маленькими дітьми, які багато часу проводять "приземлено". Однак малюки можуть знаходитись на такій підлозі недовго. Інакше, навіть при помірному нагріванні підлоги, можливе шкідливе перегрівання тіла дитини.

Ліжко для мами і тата

Ночі, проведені з малюком, можуть бути нестерпними. Недаремно вважають, що безсоння — це метод тортур. Тому, щоб хоч інколи мати чи батько могли поспати, влаштовують у дитячій кімнаті спальне місце. Якщо там мало місця, встановлюють крісло-качалку. Качання заспокоює того, хто має нічну зміну. І безсоння легше переносити.

Нічне світло

Щоб привчити дитину до ритму день—ніч, рекомендується вночі під час сповивання не вмикати повне освітлення. Доцільно мати лампу з голубим абажуром, яка ледь-ледь світиться, або легке освітлення типу новорічних гірлянд. Усе це буде сприяти тому, що малюки перестануть боятись темряви.

Перші роки малюка

Я будую мій світ

Будувати фортеці, печери, гнізда, пастки — це для дітей найвище задоволення. Найважливішим підсобним матеріалом при цьому є подушки, покривала, ковдри тощо. Особливо підходять для цієї мети дерев'яні чи пластмасові блоки.

Малюки – всюдисущі

Малюки хочуть бути всюди, де щось відбувається, їх погляд притягує будь-що. У перші роки дитяча кімната є здебільшого спальнею і місцем для ігор. Пріоритетом для ігор є ліжко і придатні для цього відповідні речі.

Дитяче ліжко – що потім?

З часом малюк виростає з дитячого ліжка, а, можливо, воно вже стало потрібне для сестрички чи братика. Часто з практичних міркувань купується розбірне "двоповерхове" ліжко. Спочатку таке ліжко використовують для однієї особи, а в разі необхідності встановлюють зверху додаткове. Однак потрібно враховувати, що інколи діти бояться спати високо над підлогою. Крім того, нічні "походи" в туалет теж спричиняють ускладнення. Як зробити двоповерхове дитяче ліжко в українських умовах див. далі.

Невпади з ліжка!

"Переселення" малюка з дитячого ліжка, що огороджене, в нормальне може супроводжуватися проблемами. Особливо тоді, коли дитина неспокійно спить або постійно прагне вилізти з ліжка. У такому випадку можна порадити покласти між краєм ліжка і матрацом три-, чотири кольорові великоформатні книжки. Це часто призупиняє "подорож" малюка. Доцільно також біля ліжка покласти додатковий матрац.

Присутність за столом – понад усе

Малюки полюбляють сидіти, як і дорослі, за столом. Отже, як тільки малюк почне добре сидіти, слушно придбати високий стілець. Ринок пропонує зараз велику кількість їх моделей. Важливо — стілець не повинен перекидатись. Також слід виключити можливість прищемлення пальців рук чи ніг.

Де улюблений звір?

Це інколи створює свої неприємності. Скажімо, коли ввечері вся сім'я шукає під акомпанемент гіркого дитячого плачу вкрай нещасливого малюка улюбленого ведмедика, який десь загубився. Адже без нього дитина не може заснути. Але якраз для родичів настав час для сміливих протидій. Необхідно влаштувати для звіра спальний дім, куди малюк буде його вкладати спати. Улюбленому звіру можна ввечері спільно розповідати про денні пригоди малюка.

Похвала процесу

Прибирання в дитячій кімнаті необхідно зробити по можливості дуже простим. Добре влаштувати для іграшок мобільні склади на роликах чи полоззях. Тоді прибирання надасть малюку стимулу.

Для розвитку малюка

Необхідно повсякчасно спонукати малюка до розвитку його фантазії, творчості. Для цього на ринку є достатньо творчих іграшок типу "Зроби сам". Також не треба забувати про розвиток мови та спонукати дитину до малювання.

Постійність місця

Малюки завжди хочуть мати ясність і знати системи, які б вони розуміли. Місця для іграшок мають бути чітко визначеними і придатними для їх зберігання. Особливо доречні наклеєні фото (зроблені власноручно чи вирізані з проспектів) на місцях зберігання іграшок. Ці фото служать не тільки для орієнтації, а також для втіхи малюка. Адже маленькі діти сприймають прибрані речі, як такі, що зникають. Через фото малюки можуть ще бачити своїх улюбленців навіть тоді, коли вони вже "пішли".

Власна виставка

Діти, які вже ходять у дитячий садок, завжди приносять додому все нові і нові "художні твори". Звичайно, вони хочуть ці експонати зразу ж виставити для огляду. Зручним місцем для цього є надставна стінка в дитячій кімнаті, де можна підвісити всі дитячі саморобки і малюнки. Якщо стінка заповниться, то митець сам вирішує, що необхідно зняти. Особливо характерні вироби, звичайно, зберігають батьки чи бабуся з дідусем.

Підлога

У дитячій вона має бути достатньо міцною, не слизькою, легко чиститись. Важливо, щоб підлога була також м'якою і шумопоглинальною. Цим високим вимогам відповідає, наприклад, підлога з коркового дерева.

Захист від струму

Зрозуміло, що електричні розетки мають бути захищені від дітей. Однак важливіше пояснити дітям, що струм небезпечний, а з розетками і електричними приладами ні в якому разі не можна гратися. Адже не можна гарантувати, що в якийсь час дитина не опиниться в домі, де є відкриті розетки.

Електросмог

Дослідження показали, що дитяча, після кухні, найбільше вражена електросмогом. Отже, не завжди доцільно купляти багато електричних іграшок. Крім того, привчіть себе і дітей вимикати їх з електричної мережі після гри. Відстань від ліжка до електричних приладів має бути якомога більшою, бажано 1,5—2 м.

Бажання висоти

Не тільки етажерки, а й шухляди спонукають малюка повзти вгору. Тому оцініть місця, де дитина може стати "висотником" і зробіть їх безпечними. Необхідно закріпити міцно до стіни всі меблі. Шухляди не повинні легко і повністю витягуватись.

Рослини

оживляють дитячу кімнату і привчають малюків до відповідальності. Улюбленими є міцні кактуси. Менш колючі, але придатні для цієї мети — зелені лілії. Вони також поліпшують повітря. Крім того, лілії дають можливість дітям витягувати із землі молоді пагони і дарувати їх друзям. Влітку рослини томатів, посаджені на підвіконні дитячої кімнати, відлякують комарів.

Не "переборщіть" у фарбах

Діти люблять яскраво розфарбовані речі — килим з узорами, кольорову стінку, яскраву штору тощо. Однак, якщо до такого різноколір'я додаються ще й кольори сотень звірів, ляльок, автомобілів та інших іграшок, то різко виникає надмірність. Щоб її уникнути, підлогу і стіни роблять кольоровими, але гармонійними і в одному стилі.

Переклад з німецької **П.П.Власа**

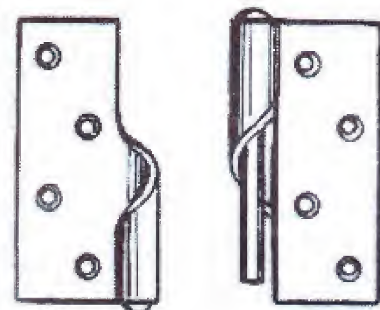
Мудрості будівельника

Я зневажаю людей, які лише беруть; я розумію людей, що і беруть, і дають; я схиляю голову перед людьми, які тільки дають.

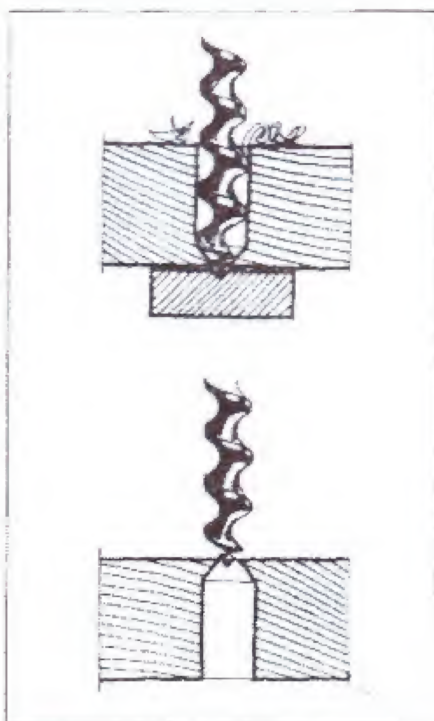
(Народна мудрість)

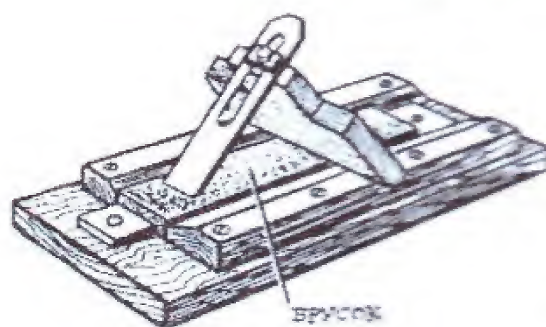
•Двері із зміненими відповідно до рисунка петлями не грюкають, плавно

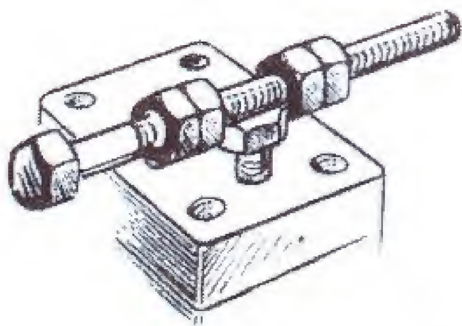
зачиняються без допомоги пружини під дією власної ваги. Поверхні контакту петель повинні добре прилягати, а скіс зроблений під кутом не менше 45°. Якщо зазор між дверима і верхнім одвірком невеликий, то верхній кут дверей трохи округлюють, тому що, відчиняючись, вони піднімаються.

•Не намагайтеся просвердлити "навиліт" отвір у дереві за одну спробу. У цьому разі вихідний отвір матиме нерівні, вищерблені краї. Краще свердлити обережно доти, поки кінець свердла не "проклюнеться", перевернути і свердлити з іншого боку. Під деталь краще підкласти дерев'яний брусок.

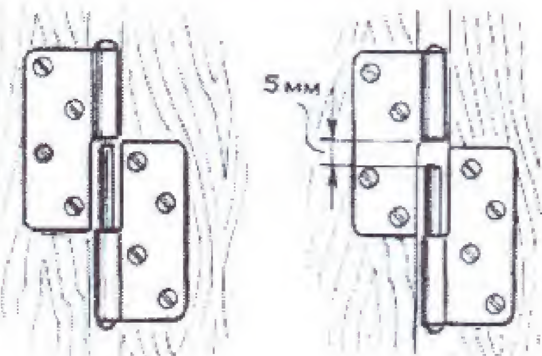

•Поповнивши технічний арсенал домашньої майстерні цим пристроєм, не пошкодуєте праці, витраченої на її виготовлення. Коли знадобиться нагострити різець, стамеску, залізо рубанка чи інший інструмент, пристрій забезпечить постійний кут загострення.

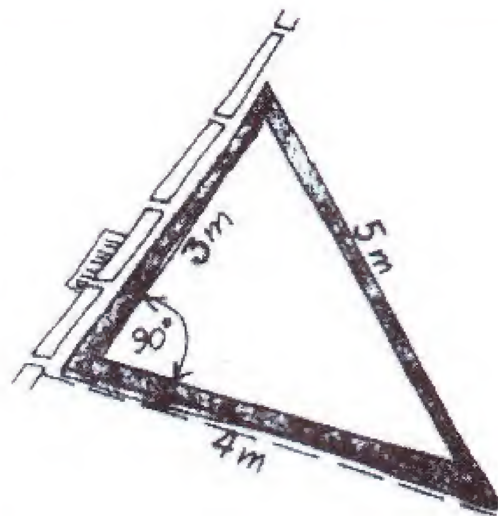

•Якщо в потрібний момент під рукою не виявиться болт із нагвинченими гайками, його з успіхом може замінити гайковий ключ.

•Навіть найважчі двері набагато легше начепити, якщо штир верхньої або нижньої петлі трохи вкоротити.

•Під час планування будинку часто потрібно провести перпендикулярну лінію, наприклад до паркану. Кут 90° вам забезпечить трикутник з довжиною сторони 3, 4 і 5 м. У принципі, довжина сторін може бути будь-якою, тільки щоб зберігалося співвідношення 3—4—5, наприклад 1,5 м — 2 м — 2,5 м.

Поради господині

Кульки і Ваза

Якщо ваза для квітів висока, то завжди є побоювання, що вона може впасти. Щоб запобігти цьому, у вазу кладуть круглі каменці (гальку) чи кольорові важкі кульки. Вази станоуть стійкішими проти падіння, а якщо вони зроблені із прозорого скла, ще й виглядатимуть при цьому ефектно.

Кокосові пластівці й пиріжки

Під час випікання пиріжки часто прилипають до форм. Якщо форми посипати кокосовими пластівцями, то пиріжки не приставатимуть до основи й матимуть приємний кокосовий запах.

Як розфарбувати білу стіну?

Проста біла стіна кімнати з часом докучає. Її можна оживити, розфарбувавши. Так, наприклад, як стіну за столиком для квітів, що зображена на рисунку. Для цього потрібні лише шаблон, фарба, пензель, липка стрічка і, звичайно, трохи вправності.

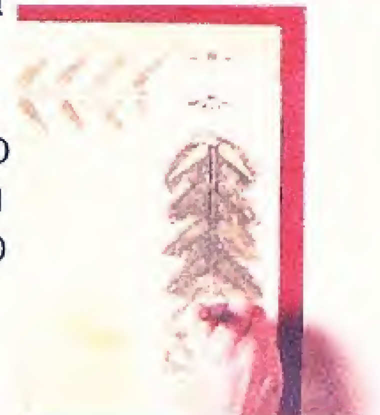
1. Визначте і намітьте необхідну площу стіни. Нанесіть на неї як ґрунтовку білу фарбу, потім жовту.

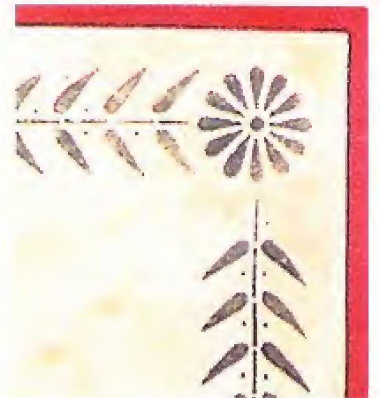
2. Після висихання фарби (близько 24 год) намітьте рамку шириною 3 см і наведіть її червоною фарбою. Дайте можливість їй добре висохнути.

3. Накладіть на стіну шаблон, зафіксуйте його клейкою стрічкою і тонким пензлем нанесіть зеленою фарбою квітковий мотив.

4. Так на стіні виникне чудовий орнамент. Розфарбована площина стіни буде створювати враження гірлянди і прикрасить та оновить кімнату.

Якщо Ви бажаєте засушити квіти?

Ванна з воску

Якщо у Вас є рештки білих свічок, то їх необхідно покласти у консервну банку, помістити у теплу водяну ванночку, поки воск не розплавиться. Квітку слід головою вниз занурити у

місткість, потім витягнути. Тримаючи квітку головою вверх, потрібно дати можливість скапати воску вниз. Занурення доцільно повторити двічі, щоб всі пелюстки покрилися воском.

Засушення жарою

Найпростіший метод — засушення у духовці. Для цього необхідно обірвати все листя. Потім корінцями вниз встановити у решітку духовки. Далі витримують при 50 °С приблизно 3—4 год залежно від квітів.

За матеріалами журналу ***Bild der Frau.***
Переклад з німецької ***П. П. Власа***

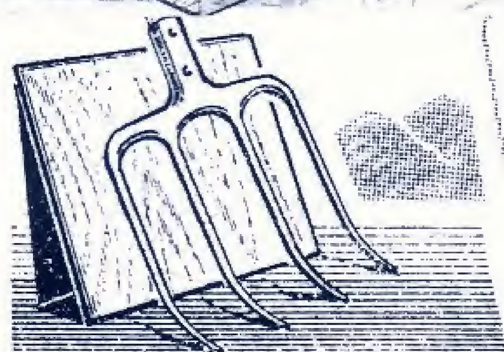
Поради господарю

Пайоли на балконі

Звільнитися від сирості і бруду на балконі можна за допомогою дерев'яних решіток, якими покривається підлога.

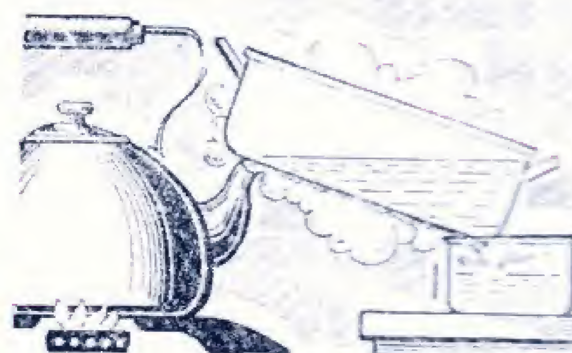
Лопата з вил

Якщо у вас під рукою є лист металу чи обрізок фанери, вставте їх поміж зубів вил — ви отримаєте прекрасну лопату.

Каструля–дистилятор

Часто для виготовлення хімічно чистих розчинів у домашніх умовах потрібно мати невелику кількість дистильованої води. Отримати таку воду нескладно за допомогою звичайного чайника і каструлі з холодною водою, якщо їх розмістити так, як показано на рисунку. Конденсуючись на дні каструлі, пара стече краплинами чистої води у підставлену склянку.

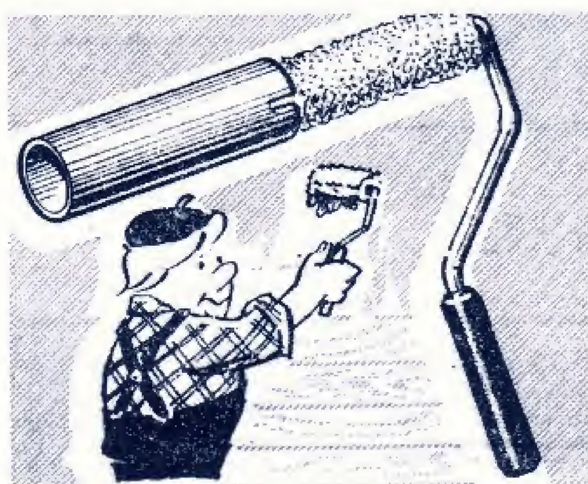
Розшиває ... ложка

При кладці цегли, обробці стін кахелем велике значення мають рівні красиві шви. За допомогою звичайної чайної ложки можна надати однорідної закінченості усій оброблювальній поверхні. Крім того, за допомогою неї можна також видалити залишки розчину.

Домашнє ковадло...

...необхідне кожному, хто майструє що-небудь з металу. Але де його взяти? Виявляється, його можна виготовити з шматка старої рейки. Достатньо лише зрізати автогеном непотрібні частини, надати заготівці необхідну форму, — і можна приступати до роботи.

Чистота — запорука якості

Справжній майстер завжди тримає свій інструмент у чистоті. Старанно промитий валик іншого разу знову дасть рівномірне покриття. А щоб він не запилювався під час зберігання, можна виготовити для нього найпростіший чохол з обрізку алюмінієвої чи пластмасової труби.

ВИБИРАЄМО ШПАЛЕРИ

Шпалери, мабуть, є найбільш доступним, дешевим і легким засобом зробити будинок затишним. Слід лише придбати кілька рулонів і правильно їх поклеїти на стіни.

Сьогодні пропонуються шпалери з використанням ПВХ і текстилю, нетканих матеріалів. Сучасні технології та способи друку рисунку дали змогу виготовляти широкий асортимент шпалер. З візерунком і без нього, однотонні й багатобарвні, різні за шириною і щільністю, "сюжетні" — вони можуть задовольнити всі запити. Купуючи шпалери, зверніть увагу на кольори, розміщення візерунків і загальне враження, яке справляє рисунок. Подумайте і про те, наскільки обраний колір гармонує із загальною обстановкою будинку й окремих елементів інтер'єру.

Розрізняють три основні види шпалер: звичайні, вологостійкі та звукопоглинальні (ворсові).

Звичайні шпалери можуть бути неґрунтованими (рисунок надрукований безпосередньо на білому або кольоровому папері), ґрунтовані (рисунок наноситься на заздалегідь пофарбовану поверхню паперу), фонові (без рисунка, однотонного матового фарбування), тиснені (з рельєфним рисунком). Вологостійкі шпалери бувають: друковані, виготовлені на фарбах з додаванням водостійких полімерів; друковані із захисною плівкою на лицьовому боці, утвореною полімерними емульсіями й лаками; отримані шляхом нанесення тонкої кольорової полімерної плівки на паперову основу з наступним тисненням; у вигляді полімерної непрозорої плівки без основи з друкованим рисунком. Вони витримують багаторазове миття теплою водою з милом і мають підвищену стійкість до стирання, тому їх ще називають такими, що миються.

Звукопоглинальні шпалери виготовляють на паперовій основі з лицьовою поверхнею, утвореною ворсом різних волокнистих матеріалів (переважно відходів текстильного виробництва). Поверхню таких шпалер чистять пилососом.

За способом виготовлення шпалери також бувають кількох видів.

Паперові одношарові характеризуються стійкістю проти дії світла. Але їх недоліком є нещільність і часто прозорість. Їх застосування вимагає особливої попередньої підготовки поверхні стін.

Шпалери з двошарового паперу зберігають стійкість проти дії світла і забезпечують необхідну непрозорість.

Тиснені шпалери друкують на папері без деревини, а потім папір-підкладку каширують і деформують. Після наклеювання на стіни вони не деформуються, і після висихання зберігають свою структуру і розміри, не дають "усадки".

Для виготовлення компакт-вінілових шпалер використовують папір різної щільності, вкритий шаром ПВХ, глибокий друк і термообробку. На основний матеріал наносять рисунок і фарбу, які не утворять рельєфу. Вінілові шпалери міцні і за зовнішнім виглядом можуть задовольнити найвищі вимоги.

Рельєфні шпалери на волокнистому носії для виготовлення потребують одностороннього непромокального матеріалу. Він складається з довговолокнистої целюлози, текстильних волокон і полімерних з'єднувальних матеріалів. Водостійкі шпалери з цього матеріалу ідеально підходять для ванних кімнат: вони прекрасно пропускають пару і повітря, маскують тріщини на поверхні стін і стабілізують м'яку ґрунтовку. Одноколірні рельєфні шпалери можна фарбувати кілька разів.

Гранульовані шпалери виготовляють із застосуванням нових технологій. На двошаровий папір з допомогою друку наносять клей, потім — методом розсіювання гранулят, що утворює рисунок. Між глибоким і трафаретним друком вставляють візерунок гофрування, що надає матеріалу вигляду тканини.

Структурно-профільні шпалери — двошаровий папір спеціально обробляють пінопластовою пастою. Одержують білі шпалери, грубоволокнисті, з штукатурною або тканинною структурою. Вони можуть бути і багатоколірними, стійкі проти забруднень.

Крім згаданих є текстильні, велюрові, шпалери з природного матеріалу, металеві, у вигляді настінної картини (наприклад, пейзаж), акрилові. Вибір — за вами, а ще краще скористатися порадою дизайнера.

Купуючи шпалери, зверніть увагу на серію. Рулони повинні бути позначені однаковим серійним штампом. Сам штамп, що вказується на товарній етикетці, повинен добре читатися. Рисунок має бути чітко видно крізь прозоре упакування. Якщо придбаної кількості рулонів не вистачило, то під час придбавання додаткових зверніть увагу на номер партії, щоб уникнути різних тонів. Краї шпалер мають бути достатньо захищеними від пошкоджень під час транспортування. Якщо шпалери перед наклеюванням потрібно певним чином підготувати, то повинна бути спеціальна інструкція. Інформацію щодо роботи зі шпалерами, використання клею, припасування рисунка намагайтеся отримати в магазині.

Вибираючи шпалери, враховуйте також освітленість і розміри приміщення. Користуйтеся загальними правилами: уникайте великих і яскравих рисунків у невеликих приміщеннях, а в недостатньо освітлених кімнатах — темних тонів. Якісні шпалери мають бути стійкими до дії мийних засобів, води, механічних пошкоджень. Важливо також, щоб тон і фактура не створювали протиріччя із загальним стилем і духом помешкання, іншими елементами дизайну.

Вид будинку з боку головного фасаду

Оселя на одну сім'ю

Задній фасад будинку

Пропонований одноквартирний будинок розрахований на одну сім'ю. Планування оселі оптимальне, функціональні зони чітко розмежовані. Проект забезпечує високу якість проживання. Однак забудовник може внести свої зміни в планування. Проектом передбачено два варіанти висоти мансарди. Перший — похила стеля мансарди починається на висоті 1 м, другий — на висоті 2 м від підлоги другого поверху.

Технічна характеристика

Площа забудови — 125 $м^2$

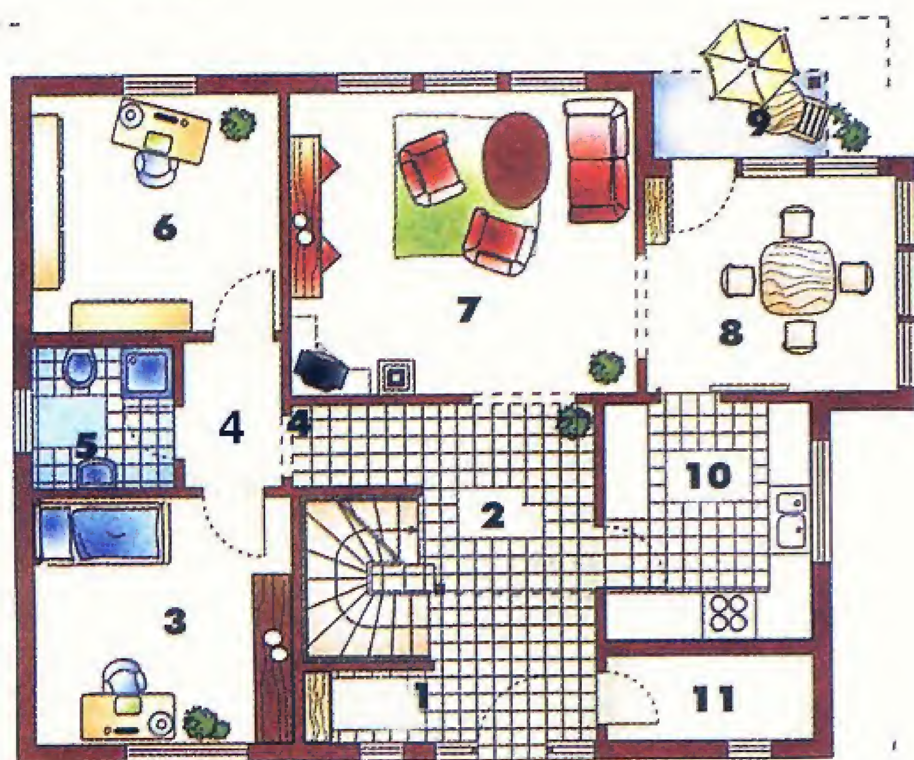
Нахил покрівлі 380

Площа, $м^2$: підвалу — 95,1;

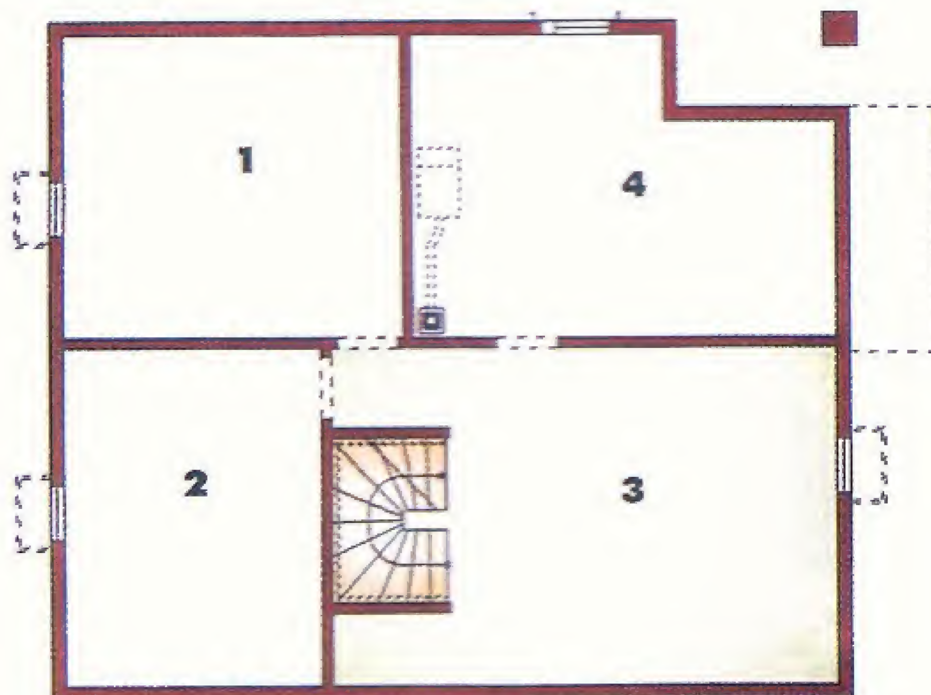
першого поверху — 96,9;

мансардного поверху — 67,3.

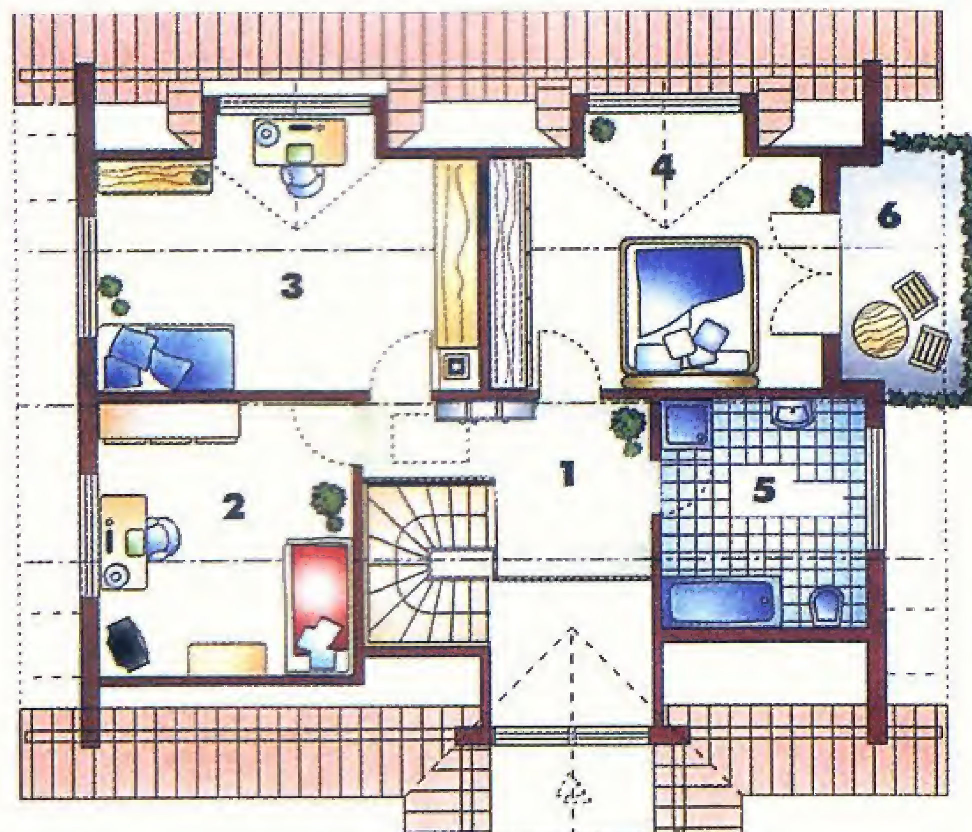
Перший поверх: *1 — передпокій з гардеробом; 2 — хол; 3 — кімната для гостей; 4 — коридор; 5 — суміщений санвузол; 6 — робочий кабінет; 7 — вітальня; 8 — їдальня; 9 — відкрита тераса; 10 — кухня; 11 — комора*

Підвал: *1 і 2 — підсобні приміщення; 3 — коридор; 4 — котельна*

Мансардний поверх: *1 — галерея; 2 і 3 — дитячі кімнати; 4 — спальня; 5 — ванна кімната; 6 — балкон*

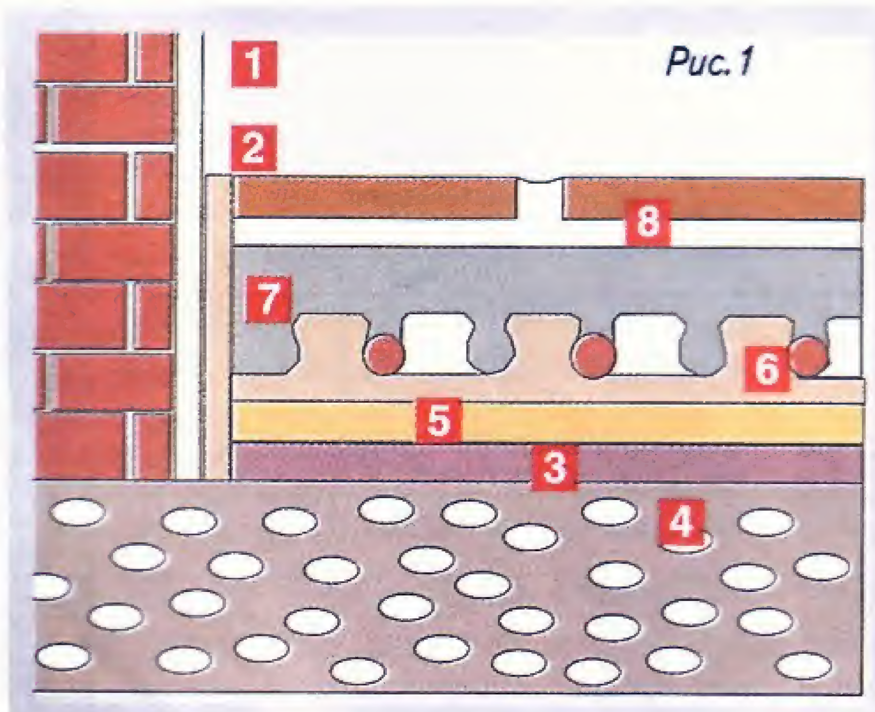
Внутрішнє облаштування дерев'яних будинків пропонується підприємством "Збірні будинки". Сходи, кушетки, ліжка, вікна, каміни, сауни також влаштовуються спеціалістами підприємства. Див.: "Наш дім", №1 за 2005 рік.

Підлогове водяне опалення

Після влаштування настінної внутрішньої штукатурки **1** (*рис.1*) передбачають по краях ізоляційну (компенсаційну) полоску **2**. Тонкий ізоляційний шар **3** відділяє систему опалення від несущої основи **4**. Додатковий ізоляційний матеріал на алюмінієвій основі **5** ізолює опалення від неопалюваних приміщень. Потім установлюють системні пластини **6** і труби опалення. Після закінчення цих робіт і перевірки труб на цілістність улаштовують монолітне покриття **7**. Останній крок — нанесення тонкого шару будівельного розчину і влаштування відповідного покриття **8**, наприклад паркету чи плитки.

Після встановлення підвідних труб пластмасові труби влаштовують у системних плитах (*рис.2*). Якщо ж потрібно змінити напрямок, то вкладають труби у відповідні виступи плит.

У разі значної зміни напрямку пластмасові труби закріпляють затискачами (рис.3). Після укладання труб заливають монолітну масу.

Переклад з німецької ***П. П. Власа***

ВИДАВНИЦТВО «ОСНОВА»

РЕАЛІЗУЄ:

№ з/п	Найменування	Автор (упорядник)	Ціна , грн.
	Серія «Настольная книга специалиста»		
1	Бар и дело. Настольная книга бармена	Костенко Є.М.	12,00
2	Кровельные работы. Настольная книга кровельщика	Костенко Є.М., Васильєва Л.В.	12,00
3	Монтаж, техническое обслуживание и ремонт промышленного и бытового электрооборудования. Настольная книга электромонтера	Костенко Є.М.	12,00
4	Общестроительные отделочные работы. Настольная книга строителя	Костенко Є.М.	12,00
5	Погрузочно-разгрузочные работы. Настольная книга стропальщика-такелажника	Задніпренко М.М. та інші	12,00
6	Пособие по строительству газопроводов из неметаллических труб и Курс лекций по сварке пластмасс. Настольная книга сварщика пластмасс	Костенко Є.М.	12,00
7	Сварочные работы. Настольная книга электрогазосварщика	Костенко Є.М.	12,00
8	Справочник работника газифицированных котельных. Настольная книга обслуживающего персонала котельных	Чеботарев В.П.	12,00
9	Столярные, плотничные, стекольные и паркетные работы. Настольная книга столяра, плотника, стекольщика и паркетчика	Костенко Є.М.	12,00
10	Устройство и монтаж санитарно-технических систем зданий. Настольная книга слесаря-сантехника	Костенко Є.М.	12,00
11	Устройство и обслуживание тракторов. Настольная книга тракториста-машиниста	Костенко Є.М.	12,00
12	Устройство, ремонт и обслуживание холодильного оборудования. Настольная книга слесаря-ремонтника	Костенко Є.М.	12,00
13	Эксплуатация и ремонт оборудования систем газоснабжения. Настольная книга слесаря газового хозяйства	Кязимов К.Г., Гусев В.Е.	12,00
14	Эксплуатация котлов. Настольная книга для операторов котельных	Тарасюк В.М.	12,00
	Технічна література		
1	Довідник зварника	Биковський О., Піньковський І.	14,00
2	Довідник стропальника	Сафонов В.В.	14,00
3	Краткий справочник монтажника-ремонтника	Никитин Н.В.	18,00
4	Справочник столяра-плотника		12,00
5	Автомобильные подъемники и вышки	Гудков Ю.И., Сытник М.П.	30,00
6	Будівельні крани. Конструкції та експлуатація	Хмара Л.А.	24,00
7	Власна оселя: проектування, будівництво, облаштування	Влас П.П.	15,00
8	Поради домашньому умільцю	Влас П.П.	12,00
9	Водопостачання та каналізація	Кравченко В.С.	27,00
10	Виробництво фанери	Бехта П.	24,00
11	Виробництво шпону	Бехта П.	24,00
12	Металознавство	Кузін О., Яцюк Р.	36,00
13	Метрологія, стандартизація та управління якістю: Підручник	Саранча Г.А., Якимчук Г.К.	24,00
	Книги російських видавництв		
1	Евроремонт своими руками дп	Руденко	18,00
2	Советы индивидуальному застройщику.. /ф/	Аханов	12,00
3	Уход за домом и квартирой от А до Я /ф/	Теплова	6,00
4	Косметический ремонт: быстро, качественно, недорого	Лоскутов	18,00
5	Печи и камины дп	Коробейник	15,00
6	Справочник индивидуального застройщика	Лазарев	15,00
7	Стекольные работы /ф/	Гончаренко	12,00
8	Столярные работы 1 дп	Челышева	15,00
9	Строительство частного дома дп	Кулебакин	15,00
10	Русская баня.Здоровье,удовольствие,отдых	Пустовойтов	15,00
11	Декоративная кладка: кирпич, природный камень	Бялык	12,00
12	Декорирование домашнего интерьера	Маркин	12,00
13	Новые идеи для дома и квартиры	Семенов	18,00
14	Новые идеи для сада и усадьбы	Маркин	18,00
15	Интерьер и оборудование квартиры	Покатаев	24,00
16	Современные отделочные и облицов. материалы	Лысенко	30,00
17	Справочник строителя дп	Аханов	27,00
18	Ванная комната и сантехника в вашем доме	Юрченко	18,00
19	Гипсокартон. Отделка квартиры, коттеджа	Скиба	18,00
20	Кухни, ванные, кладовые.Ремонт, отделка, дизайн	Буравчук	21,00
21	Напольные покрытия и лестницы	Железнев	21,00
22	Современные кухни - гостинные. Ремонт, отделка, дизайн	Железнев	18,00
23	Стены и перегородки. Отделка, дизайн	Симиненко	21,00

Адреса видавництва: 01032, Київ-32, вул. Жилянська, 87/30.
Тел.:(044) 239-38-97, т/ф 239-38-95, 239-38-96.
Реквізити: р/р № 26001310011801 у Київській філії АКБ"Новий", МФО 322670 або р/р 26002401028159 в Київській регіональній дирекції (Ф) АППБ "Аваль", МФО 322904. Код видавництва 21616225.
E-mail: osnova@i.kiev.ua E-page: http://www.osnova-ua.com

Для одержання видань потрібно виписати рахунок-фактуру, перерахувати гроші на розрахунковий рахунок і надіслати до видавництва лист-заявку. Оплачені видання надсилаються поштою або видаються у видавництві за довіреністю. Книги можна придбати на місці за готівку. Згідно зі ст. 5 (п. 1, 2) закону про ПДВ,книги вітчизняного виробництва реалізуються без ПДВ. Книги російських видавництв — з ПДВ.

Юридичні консультації

Кому належить спадщина?

Шановна редакція журналу ! Просимо дати нам роз'яснення на наші запитання.

Раптово помер наш батько, але свою спадщину нікому не заповів. Залишилася мачуха та спільна їх дочка і нас двоє. Мачуха з батьком у законному шлюбі не була, але прописана до двору, хоча зараз у селі не проживає, а мешкає у дочки у Києві і там отримує пенсію.

Поясніть нам, будь ласка,хто має право на батьківську спадщину?

В.М.Вознюк,
м.Черняхів, Житомирська обл.,
вул.Малинова, 6, кв.3

За відсутністю заповіту спадкування здійснюється за законом. Спадкоємці за законом одержують право на спадщину почергово. У першу чергу право на спадкування за законом мають діти спадкодавця, той з подружжя, який його пережив, та батьки.

У другу чергу спадкоємцями виступають сестри спадкоємця, його баба та дід, як з боку батька, так і з боку матері.

У третю чергу право на спадкування мають рідні: дядько та тітка померлого.

У четверту чергу спадкоємцями є особи, які проживали із спадкодавцем однією сім'єю не менше п'яти років до смерті спадкодавця.

У п'яту чергу право на спадкування мають інші родичі спадкодавця до шостого ступеня споріднення включно.

Кожна наступна черга спадкоємців одержує право на спадкування у разі відсутності спадкоємців попередньої черги (ст.1258 Цивільного кодексу України).

Отже у вашому випадку ми маємо спадкоємців першої черги. Ними є діти спадкоємця. Вони є спадкоємцями в рівних частках.

Мачуха не перебувала в зареєстрованому шлюбі з померлим і права на спадщину не має.

Місце прописки у розв'язанні питань спадкування значення не має.

Акція!

Журнал "Наш дім" продовжить друкувати оголошення читачів про купівлю-продаж будинків, земельних ділянок, будматеріалів, тощо... БЕЗКОШТОВНО (для його передплатників). З текстом об'яви необхідно переслати копію передплатної квитанції.

№ 2, 2005

БЕРЕЗЕНЬ—КВІТЕНЬ

Виробничо-практичний журнал
Виходить 6 разів на рік
Засновник і видавець:
КП Редакція журналу
"Дім, сад, город"

Додаток до журналу
«Дім, сад, город»

Головний редактор:
П.П.Влас

Літературний редактор:
І.П.Влас

Верстка, дизайн, макетування:
В.О.Пономаренко

Передрук матеріалів із "Нашого дому" можливий лише з письмового дозволу редакції. Надіслані матеріали редакція не повертає. За зміст рекламних матеріалів відповідає тільки рекламодавець. Точка зору редакції може не збігатися з думкою автора.

Журнал "Наш дім" можна передплатити у кожному відділенні зв'язку.
Передплатний індекс 74453, вартість передплати на рік у 2005 році – 20 грн. 16 коп.
Передплатний індекс комплектів "Наш дім" + "Дім, сад, город" 21871.

За вчасну доставку журналу відповідальність несуть відділення зв'язку.

Серія реєстрації журналу КВ, № 812 від 07.07.94

Підписано до друку .25.02.2005 р.
Тираж 26 200 прим. Зам.0137502.
Ціна договірна

Адреса редакції і видавця:
02094, Київ-94,
вул. Краківська, 20
Тел./факс: (044) 407-73-01; 552-94-60
Web—сайт: www.dimsadgorod.com
E—mail: vlas49@ mail.ru

Надруковано в друкарні Державного видавництва "Преса України"
Адреса друкарні: 03047, Київ-47, пр. Перемоги, 50

"Наш дім" №2, 2005, с.1—32

Традиційно зручний

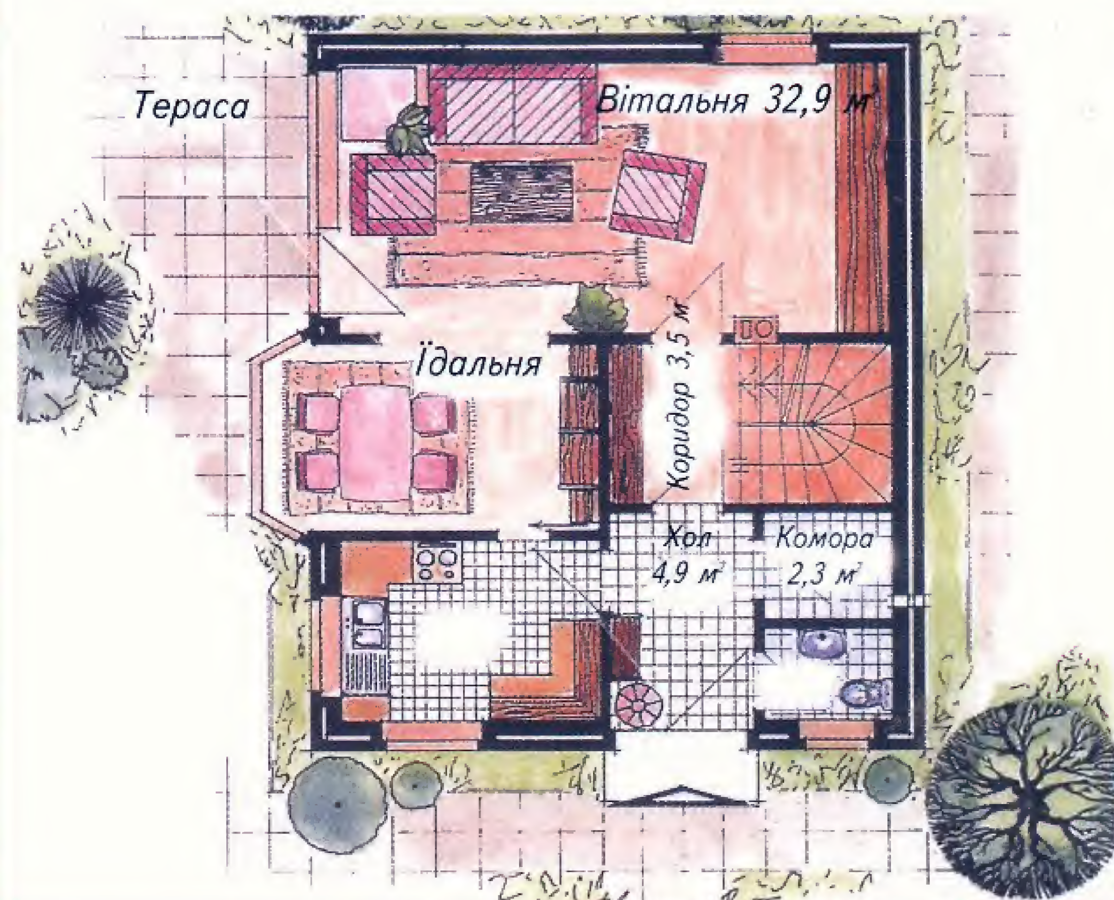
Німецькі будинки відрізняються від англосаксонських тим, чим бюргер відрізняється від господаря ранчо, — граничною функціональністю, іноді навіть на шкоду польоту фантазії. Якщо американський архітектор обов'язково врахує у своєму дизайні цікавий штрих, яким господар згодом пишатиметься перед сусідами, то німецький будинок, насамперед, є зручним.

Саме цьому відповідає планування зображеного будинку, призначеного для розміщення на невеликій земельній ділянці. На першому поверсі знаходяться кухня і вітальня, відокремлені одна від одної. Жоден, навіть найсмачніший запах, не перешкодить читанню книги або перегляду футбольного матчу. З іншого боку, їдальня рівновіддалена і від кухні, і від вітальні, що досить зручно як для господині, так і для інших членів сім'ї. Вітальня разом з їдальнею займають понад половину площі першого поверху, що, безсумнівно, сприяє комфортному проведенню часу, завдяки чому будинок здається набагато більшим, аніж є насправді.

Такий же принцип дизайнери застосували і при плануванні другого поверху: замість популярних нині двох ванних кімнат будинок має один просторий санвузол з усіма зручностями, а за рахунок вивільнених метрів збільшена спальня господарів.

Мансардний вріз у дах дозволив не тільки розширити площу ванної кімнати, а й вирішити питання природного освітлення цього приміщення.

Якщо спробувати звести воєдино конструкторські знахідки, втілені в проекті, то навіть для непрофесіонала буде очевидною одна особливість — те, що зовні здається одноповерховим котеджем з горищем для старих речей, насправді є двоповерховим особняком, який задовольнить найвимогливіший смак.

Мансардний поверх